

Sindikat Mladi plus

Poročilo dela
Obdobje 2017-2019

Pri Sindikatu Mladi plus se zavzemamo za pravice študentov, dijakov in mladih brezposelnih, posebno pozornost pa posvečamo tudi mladim samozaposlenim in tistim, ki delajo preko različnih pogodb civilnega prava (avtorske, podjemne pogodbe) ter preko študentskega dela. Želimo povezati mlade, jih izobraziti o njihovih pravicah ob vstopu na trg dela, jim nuditi podporo pri iskanju zaposlitve in pomagati reševati probleme, s katerimi se srečujejo.

Smo nacionalna organizacija, namenjena podpori, informiranju, svetovanju ter ohranjanju in krepitvi pravic mladih na področju izobraževanja, vstopa na trg dela, naslavljanja težav na trgu dela. To v prvi vrsti počnemo preko zagovorništva, mladim pa nudimo podporo preko naših aktivnosti in neformalnega izobraževanja.

Vseskozi se trudimo postati organizacija, ki bo na zanesljiv, praktičen in učinkovit način združevala mlade in z reševanjem njihovih problemov dejavno pripomogla k trajnemu izboljšanju socialnega in ekonomskega položaja mladih nasploh.

S svojim delovanjem tako poskušamo spodbuditi sistemsko ureditev celovitega položaja mladih delavk in delavcev ter brezposelnih. Na državni ravni se aktivno pogajamo pri reševanju problemov in opozarjamo na sproti nastajajoče težave, ki jih je še treba nasloviti. Za lažje in bolj učinkovito odkrivanje in naslavljanje omenjenih problemov večkrat izvajamo tudi različne ankete in samostojne raziskave.

Ker pa smo v prvi vrsti sindikat, je naš najpomembnejši cilj aktivno vključiti čim več mladih v naše delovanje, da bi skupaj lažje oblikovali predloge, rešitve in aktivnosti za izboljšanje položaja mladih in družbe na splošno.

Delujemo znotraj Svobodnega sindikata Slovenije (SSS), ki je eden izmed članov Zveze svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS).

VREDNOTE Sindikata Mladi plus

- *Boj za dostojno delo in dostojno življenje*
- *Solidarnost*
- *Socialna pravičnost*
- *Enakost*
- *Aktivizem*
- *Spoštovanje človekovih pravic*
- *Demokratičnost*
- *Transparentnost*

POSLANSTVO Sindikata Mladi plus

Poslanstvo Sindikata Mladi plus je združevanje mladih brezposelnih, dijakov, študentov in mladih prekarnih delavcev v boju za dostojno delo in dostojno življenje.

VIZIJA Sindikata Mladi plus

Sindikat Mladi plus je vključujoča mladinska organizacija in kot sindikat zastopnik dijakov, študentov, mladih brezposelnih in mladih prekarnih delavcev. Je prepoznan sogovornik političnim odločevalcem na področju izobraževanja, zaposlovanja, zagotavljanja dostojnega dela in socialnih pravic.

Z mladimi delamo po principu mladinskega dela in preko metod neformalnega izobraževanja. Med mladimi krepimo aktivizem, kritični pogled ter boj za pravično družbo. Svojim članom ponujamo priložnost za kolektivno naslavljanje aktualnih izzivov družbe ter podporo pri naslavljanju lastnih izzivov.

S svojim delovanjem prispevamo k solidarni, socialni in pravični družbi, strpni in vključujoči do vseh.

PODROČJA DELA Sindikata Mladi plus

1. ČLANSTVO
2. ZAGOVORNIŠTVO
3. KOMUNICIRANJE IN INFORMIRANJE
4. USPOSABLJANJA MLADIH
5. RAZISKOVANJE IN PROJEKTI

KAZALO

1. ČLANSTVO	6
1.1. Regijski odbori	7
1.2. Pravno svetovanje in zastopanje članov	9
2. ZAGOVORNIŠTVO	9
2.1. Jamstvo za mlade	10
2.2. Pripravništva	11
2.3. Vajeništvo	12
2.4. Štipendije	14
2.5. Dostojno delo	14
2.6. Mladinska politika	15
2.7. Digitalizacija	16
2.8. Privatizacija	16
2.9. Minimalna plača	17
2.10. Prostotrgovinski sporazumi	17
2.11. Pokojninski sistem	17
2.12. Okolje in zeleno gospodarstvo	18
3. KOMUNICIRANJE IN INFORMIRANJE	18
3.1. Spletna stran	18
3.2. Družbena omrežja	19
3.3. Novičnik	19
3.4. Sindi	20
3.5. Tiskovine; publikacije in informacijski materiali	20
3.6. Kampanje	22
4. USPOSABLJANJA MLADIH	25
5. RAZISKOVANJE in PROJEKTI	28
5.1. Projekti	29
6. UPRAVLJANJE SINDIKATA MLADI PLUS	38
6.1. Kadri	38
6.2. Finance	38
7. SODELOVANJE IN POVEZOVANJE	39
7.1. ZSSS	39
7.2. ETUC	41
7.3. Regionalni sindikalni svet Solidarnost	42

7.4. Sodelovanje z drugimi organizacijami in iniciativami	43
8. PREGLED AKTIVNOSTI	43

1. ČLANSTVO

Sindikata Mladi plus je članska organizacija. Članstvo predstavljajo dijaki, študentje in mladi brezposelni ter prekarne delavke in delavci, stari med 15 in 35 let. Člani Sindikata Mladi plus plačajo članarino. Ta je enkrat letna in simbolične narave. V preteklem obdobju smo redno spremljali stanje na področju plačanih članarin ter člane spodbujali k plačilu članarine. S plačilom članarine so članice in člani pridobili določene ugodnosti in pravice (izobraževanja in svetovanja - pravno, davčno, karierno in pravno pomoč v primeru delovno - pravnih sporov), prav tako pa tudi člansko izkaznico s katero lahko koristijo določene ugodnosti.

V delovanje Sindikata Mladi plus sta vključeni dve skupini ljudi - zgoraj omenjeni *člani in članice*, ki imajo posebne ugodnosti, vezane na status, a niso nujno aktivni v sindikatu ter *aktivisti in aktivistke*, ki so ključni za delovanje sindikata in izvajanje aktivnosti. Poleg članov in članic ter aktivistov in aktivistk imamo na Sindikatu Mladi plus vzpostavljeno še tretjo obliko članstva, podpornike. *Podporniki* so posamezniki oz. posameznice, ki so izven ciljnih skupin članstva, želijo pa biti povezani s Sindikatom Mladi plus. Načeloma nimajo članskih pravic, obveščeni pa so o dogajanju ter se lahko udeležujejo različnih aktivnosti, prejemajo novice in Sindikat Mladi plus podpirajo na različne načine.

V obdobju 2017-2019 je na sindikatu delovala skupina za članstvo, ki se je vzpostavila že v mandatu 2014-2017. Srečevala se je na rednih sestankih, na katerih je planirala svoje aktivnosti. Osnovna naloga skupine za članstvo je bila oblikovanje strategije včlanjevanja v Sindikat Mladi plus in koordiniranje le te. Prav okrepitev članstva ter delovanje regijskih odborov po celi Sloveniji je bila prioriteta sindikata v preteklem mandatu.

Z namenom pridobivanja novih članov in članic smo se v preteklem obdobju posluževali predvsem naslednjih metod:

- Okrepili smo delo na terenu ter mladim osebno predstavljali naše delovanje. To smo počeli v sodelovanju z izobraževalnimi ustanovami (fakultete in srednje šole), preko usposabljanj, ki smo jih izvajali ter tudi pred izpostavami Zavoda RS za zaposlovanje (v nadaljevanju ZRSZ) in z udeležbo na množičnih dogodkih za mlade (ob začetku študijskega leta, ostale prireditve itd.). Prav tako smo sami organizirali dogodke ter gostovali na dogodkih v izvedbi drugih organizacij, kjer smo predstavljali delovanje sindikata.
- Organizacija rednih (mesečnih) dogodkov (kot je Sindi časti, Pub kvizi), namenjenih naslavljanju določene problematike, s katero se mladi delavci in delavke soočajo. Na dogodkih smo potencialnim članom nudili praktične informacije in pomoč pri reševanju problemov, s katerimi se soočajo, naslavljali smo različne tematike ter predstavljali delovanje našega sindikata.
- Informiranje prek spleta. Predvsem prek družbenih omrežij (facebook, twitter, instagram, spletna stran) smo komunicirali z mladimi ter jim predstavljali naše vsebine in jih pozivali k skupnemu boju za izboljšanje položaja mladih. Mladi so nas

s svojimi vprašanji preko družbenih omrežij pogosto kontaktirali, zato je pomembna naša aktivnost tudi na spletu.

- Promocijski in informacijski material. V skladu z vizualno podobo Sindikata Mladi plus smo pripravili in delili naše informacijske materiale: (1) plakate na vidnih mestih, kjer se zadržujejo mladi (območne službe ZRSZ, študentski domovi, študentski servisi, centri za socialno delo, knjižnice, mladinski centri, fakultete ipd.); (2) letake s predstavitvijo sindikata; (3) v sklopu izvajanja projektov pa smo pripravili tudi nove promocijske in informacijske materiale, ki so služili promociji in ozaveščanju o sindikatu ter mlade informirali, kako se nam lahko pridružijo in kaj jim nudimo.
- Poziv za nove aktiviste: Večkrat letno smo objavili javni poziv, namenjen novim potencialnim članom in aktivistom.
- Nove in potencialne člane ter aktiviste smo povabili na delovni vikend (sindikavno šolo), ki jo organiziramo vsako leto in na kateri predstavimo dosedanje aktivnosti in načrtujemo nove.

1.1. Regijski odbori

Sindikat Mladi plus deluje na območju celotne Slovenije in naši člani prihajajo iz vseh regij. Prav tako svoje dogodke in aktivnosti izvajamo v različnih regijah.

Za uspešnejše delovanje v vseh različnih regijah imamo vzpostavljene tudi regijske odbore, ki predstavljajo enote SM+, kjer so mladi bolj organizirani in povezani ter tudi samostojno oblikujejo program SM+.

Sindikat Mladi plus ima trenutno vzpostavljenih 7 regijskih odborov, ki delujejo v naslednjih regijah:

- Osrednjeslovenska
- Zasavska
- Podravska
- Pomurska
- Gorenjska
- Obalno-kraška
- Goriška

Še naprej se bomo zavzemali za krepitev regijskih odborov ter vzpostavitev novih odborov v regijah, kjer še nismo prisotni.

V regijskih odborih delujejo aktivisti iz lokalnega okolja in izvajajo različne aktivnosti. Pri tem se povezujejo tudi s centralo oz. vodstvom Sindikata Mladi plus.

Za koordiniranje delovanja regijskih odborov ter nudenja podpore bo vseskozi zadolžen vsaj en aktivist (koordinator), ki predstavlja tudi kontaktno osebo s centralo v Ljubljani.

Regijski odbor predstavlja enoto Sindikata Mladi plus, ki na lokalnem oz. regionalnem območju naslavlja potrebe dijakov, študentov in mladih brezposelnih na tem območju. To počne preko mladinskega dela, na vključujoč in aktivističen način.

Vsak regijski odbor ima svojo koordinatorko oziroma koordinatorja.. Koordinator je zadolžen za komunikacijo s centralo SM+, kateri poroča o vseh planiranih aktivnostih v regiji, organizaciji dogodkov, sodelovanju z lokalnimi pisarnami ZSSS.

V obdobju 2017-2019 smo imeli 21 regijskih dogodkov, ki so jih pripravili regijski odbori Sindikata Mladi plus samostojno ali s pomočjo centrale v Ljubljani. V omenjenem obdobju smo imeli tudi 3 vseregijska srečanja v Mariboru, Gornjem Gradu in Bohinju.

Dejavnosti in naloge regijskih odborov so predvsem:

- organiziranje izobraževalnih aktivnosti za mlade,
- izvajanje svetovanj,
- organiziranje posvetovanja z mladimi na teme, ki so za njih relevantne, predvsem na področju delavskih pravic in zaposlovanja,
- organiziranje relevantnih dogodkov za mlade in širšo javnost (okrogle mize, kampanje, predavanja),
- informiranje študentk in študentov o zaposlovanju, delavskih pravicah, sindikalizmu,
- izvaja ankete med mladimi (tudi v sodelovanju s fakultetami),
- izvajanje regijskih projektnih aktivnosti,
- skrb za širjenje članstva na regionalni ravni,
- druge dejavnosti, ki so dogovorjene v sodelovanju s centralo SM+ .

Sodelovanje s centralo SM+ je še naprej potekalo preko različnih načinov, predvsem:

- obiski regijskih odborov (najmanj 1x.letno)
- sestanki po potrebi,
- regijski odbor redno komunicira s centralo ter skrbi za pretok informacij z regijske ravni na nacionalno, vzajemno za komuniciranje skrbi tudi centrala SM+ ter za pretok informacij z nacionalne ravni na regijsko,
- regijski odbor pripravlja poročila o izvedenih aktivnostih na regionalni ravni, ki jih centrali posreduje vsaj 2x letno,
- prisotnost aktivistov iz regijske ravni na vseh področjih dela centrale SM+, v delovnih skupinah, na področju zagovorništva, pripravljanje vsebin in stališč, kampanj in drugih aktivnosti SM+ ,
- na centrali SM+ je zadolžena oseba/koordinator regijskih odborov za nudenje podpore regijskemu odboru; ohranjanje rednega stika, svetovanje, pomoč pri organizaciji dogodkov, pomoč pri sodelovanju z ZSSS in njenimi regionalnimi pisarnami,
- centrala SM+ načeloma krije stroške delovanja regijskih odborov (npr. material) - razen v primeru pridobivanja projektnih sredstev, ki so namensko določena,
- povezovanje aktivistov različnih regijskih odborov, tudi preko regijskih srečanj.

Regijski odbori se bodo tudi v bodoče redno sestajali in izvajali redne sestanke z lokalnimi aktivisti v svoji regiji.

1.2. Pravno svetovanje in zastopanje članov

Na Sindikatu Mladi plus smo v zadnjih letih precej okrepili pravno svetovanje, pravno pomoč in pravno zastopanje naših članic in članov. Okrepili smo tako informacijske aktivnosti za to področje, kjer mladim vseskozi poudarjamo, da se lahko obrnejo na nas, kot tudi konkretno nudenje pravnih nasvetov in pomoči.

Na področju informiranja smo izvedli ozaveščevalne aktivnosti o tej storitvi na socialnih omrežjih ter preko prisotnosti v medijih, preko katerih smo sporočali, kakšne pravice imajo mladih ter jih pozivali, da se v primeru kršitev javijo Sindikatu Mladi plus.

To je privedlo do več primerov, kjer so se mladi res obrnili na nas, kar se je odrazilo tudi v povečanju našega članstva.

V obdobju 2017-2019 smo na elektronski naslov ali kot sporočilo na naš Facebook profil prejeli več kot 230 pravnih vprašanj članov in članic. Poleg elektronskih svetovanj smo na mesec v povprečju opravili tudi okoli 5 svetovanj za člane in članice, ki so se naročili na osebno pravno svetovanje, ki ga izvajamo v času uradnih ur v prostorih sindikata na Dalmatinovi 4 v Ljubljani.

2. ZAGOVORNIŠTVO

Zagovorništvo predstavlja eno osnovnih aktivnosti SM+, s katero se zastopajo interesi članstva in mladih v širšem pogledu. Zagovorništvo je tudi v tem mandatu ostalo eno krovnih področjih naše organizacije, z namenom zastopanja mnenj in potreb mladih, z vključevanjem mladih v oblikovanje (mladinske) politike in bo še naprej usmerjeno v sodelovanje mladih v procesih odločanja ter sporočanju stališča organizacije.

Namen SM+ je bil, da se odziva na aktualne tematike ter se do njih opredeli. Prav tako je Sindikat Mladi plus sam izpostavljal ter postavljajal na politično agendo teme, ki so za mlade relevantne.

Naša stališča smo redno oblikovali ter jih posredovali do relevantnih odločevalcev, tako pisno, kot ustno na sestankih, npr. na ministrstvih, v državnem zboru, v Državnem svetu ipd.

Izmed bolj aktualnih tem, ki se pojavljajo v družbi in do katere še vedno nimamo uradnega stališča, je vprašanje univerzalnega temeljnega dohodka. Zavedamo se, da odgovor na to vprašanje ni in ne more biti preprost in enoznačen, saj je potrebno podrobneje preučiti možnosti same implementacije, višine in posledic, ki bi jih to prineslo (predvsem v razmerju do drugih socialnih transferjev), zato si bomo v prihodnjem obdobju vzeli več časa za raziskovanje te teme ter se v bodoče strokovno opredelili.

Poleg spodaj omenjenih smo naslavljali tudi področje migracij, LGBTQI+, mednarodne solidarnosti, sistema socialne varnosti, mobilnosti mladih, izobraževanja, in širše.

Glede na trenutno politično situacijo ter aktualne teme, je bil poudarek predvsem na:

- Zaposlovanje mladih, preprečevanje prekarnega dela ter zagotavljanje dostojnega dela za mlade
- Pokojninska reforma
- Davčna reforma
- Kolektivna pogodba za gospodarstvo

Vse tematike naslavljamo z vidika solidarnosti, spoštovanja človekovih pravic, enakopravnosti ter v povezavi z dostojnim delom in dostojnim življenjem vseh.

2.1. Jamstvo za mlade

Jamstvo za mlade je shema, ki jo je Evropska komisija oblikovala za spodbujanje zaposlovanja mladih v državah članicah Evropske unije. S sprejetjem ukrepov omenjene sheme država Slovenija jamči, da bo vsaki mladi osebi v starosti od 15 do 29 let ponujena zaposlitev (vključno s pripravništvom), usposabljanje na delovnem mestu, vključitev v formalno izobraževanje ali drugo usposabljanje, povezano s potrebami delodajalcev, v štirih mesecih po prijavi v evidenco brezposelnih oseb pri Zavodu RS za zaposlovanje.

Mladinske organizacije smo se v procesu kreiranja politik Jamstva za mlade močno aktivirale in zahtevale čim boljšo njihovo implementacijo ter vzpostavitev celovite politike aktivnega zaposlovanja mladih. Na Sindikatu Mladi plus smo se leta 2013 skupaj z drugimi mladinskimi organizacijami zavzemali za uvedbo Jamstva za mlade v Sloveniji, (so)oblikovali smo Izvedbeni načrt Jamstva za mlade za obdobje 2014-2015 ter pripravili predloge za izboljšanje ukrepov Jamstva za mlade. Skupaj z drugimi mladinskimi organizacijami smo komentirali Izvedbeni načrt Jamstva za mlade 2014-2015, s katerim smo predstavili naše pogled na izvajanje sheme, evalvacijo ukrepov in priporočila za naprej.

Končni rezultat predstavlja dokument Jamstvo za mlade, ki ga v obdobju 2016-2020 sestavlja 54 ukrepov, ki naj bi izboljšali položaj mladih na trgu dela. V okviru jamstva so združeni ukrepi različnih vladnih resorjev s ciljem izboljšati zaposljivost mladih ter jih aktivirati na trgu dela.

Na Sindikatu Mladi plus spremljamo implementacijo Jamstva za mlade v delovni skupini, ki jo poleg predstavnikov našega sindikata sestavljajo tudi druge mladinske organizacije, Zavod RS za zaposlovanje in pristojna ministrstva.

Sindikat Mladi plus podpira izvajanje omenjene sheme, saj je to lahko dober način oziroma mehanizem za zniževanje brezposelnosti mladih, vendar pod določenimi pogoji. Pomisleke imamo predvsem glede njegove implementacije. Menimo namreč, da imamo trenutno preveč

kratkoročnih ukrepov, ki le povečujejo prekarnost, namesto, da bi spodbujali dolgoročne, varne in stabilne zaposlitve.

Na Sindikatu Mladi plus smo se redno udeleževali sestankov skupine Jamstvo za malde, ki se srečuje vsakih 3-4 mesece. Na sestankih smo obravnavali implementacijo ukrepov, ukrepe evalvirali, podajali predloge za izboljšanje ukrepov, spremljali trende zaposlovanja mladih ter opozarjali na problematike. Posebej smo izpostavljali:

- Pomanjkanje predvidljivosti ukrepov
- Pomanjkanje ukrepov, ki bi spodbujali zaposlovanje mladih za nedoločen čas
- Pomanjkanje kazalnikov spremljanja in uspešnosti vseh ukrepov
- Problematičnosti ukrepov, ki spodbujajo samozaposlovanje (mladih žensk)
- Pomanjkanje informacij o vseh ukrepih
- Zamujanje določenih ukrepov, glede na predvidene časovnice
- Pomanjkanje podatkov o brezposelnih mladih, povprečni dobi brezposelnosti, razdelitvi glede na starost in spol, vključenost v več ukrepov, pomanjkanje podatkov o mladih v prekarne oblikah dela, ipd.

Posebej smo se zavzeli za ukrep, ki je predvideval zaposlitve mladih inšpektorjev na Inšpektoratu za delo in dodatno predlagali, da se ta ukrep ponovi.

Tudi v bodoče se bomo na SM+ še naprej zavzemali za oblikovanje kakovostnih ukrepov, ki bodo mladim omogočali lažji prehod iz izobraževanja na trg dela v redne, tarjne in dostojne zaposlitve.

2.2. Pripravništva

Na Sindikatu Mladi plus opozarjamo na problematiko opravljanja volonterskih pripravništev v Sloveniji in nasprotujemo kakršnikoli obliki neplačanega dela. Nesprejemljivo se nam zdi, da bi mladi delali popolnoma zastoj, pod pretvezo »nabiranja izkušenj«, s tem pa velikokrat zgolj nadomeščali potrebe po redno zaposlenih na določenem delovnem mestu.

Poudarjamo tudi, da mora sočasno z ukinitvijo volonterskih pripravništev v veljavo stopiti tudi ustrezen sistem, s katerim bo mogoče dolgoročno zagotavljati sredstva za plačana pripravništva. Glavni problem na omenjenem področju namreč predstavlja dejstvo, da ni zagotovljenih dovolj pripravniških mest, kaj šele sredstev za plačana pripravništva. Ker pa so na več področjih pripravništva obvezna, to posledično pomeni, da mladi, ki so uspešno zaključili izobraževalni proces, ne morejo opravljati poklica, za katerega so se izobrazili in tako vstopiti na trg dela (opravljeno pripravništvo je namreč pogoj za pristop k strokovnemu izpitu, ki pa je večini primerov potreben za zaposlitev). Poudarjamo, da je treba dostojno plačana pripravništva nujno zagotoviti vsem, ki potrebujejo delovne izkušnje pred pristopom k strokovnemu izpitu, kar pa ne vključuje le obveznih pripravništev.

Poleg tega se na Sindikatu Mladi plus zavzemamo za to, da je pri izvajanju pripravništva pripravniku zagotovljeno ustrezno izobraževanje ob delu in mentor, ter da morajo mladi v času pripravništva opravljati delo v skladu s svojo izobrazbo.

Področje pripravništev v Sloveniji je še vedno zelo neurejeno, predlogi za spremembe pa so neustrezni. Na Sindikatu Mladi plus smo nasprotovali sprejetju Zakona o ukrepih s področja pripravništev (ZUPPrip), ki je bil predlagan konec leta 2014, saj bi ta utegnil situacijo le še poslabšati. Predlog zakona namreč ni rešil ključne težave, dejstva, da mladi ne morejo priti do pripravništva in strokovnega izpita, zaradi česar ne morejo opravljati svojega poklica. Predlog prav tako ni temeljil na realnih podatkih, saj o obsegu pripravništev ni bila opravljena nobena celostna analiza. Prav tako v okviru predloga ni bilo predvidenih sredstev, s katerimi bi odgovorni zagotovili plačana pripravništva, kar bi moral biti glavni namen tega zakona.

Na Sindikatu Mladi plus se zavzemamo, da se delovnoppravna zakonodaja spremeni tako, da so volonterska pripravništva tudi uradno prepovedana na vseh področjih. Opozarjamo pa tudi na dejstvo, da Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport zaradi pomanjkanja sredstev ne razpisuje več pripravništev v vzgojno-izobraževalnih zavodih. Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI) namreč jasno določa, da mora omenjeno ministrstvo vsaj enkrat letno razpisati takšna pripravništva, česar pa niso storili že od leta 2014, kar predstavlja jasno kršitev zakona.

Na Sindikatu Mladi plus se bomo še naprej zavzemali za pripravo analiz, skupno oblikovanje rešitev in vzpostavitev dolgoročnih virov financiranja, ki bodo na sistemski ravni omogočili mladim opravljanje plačanih pripravništev, saj se zavzemamo za to, da bi bilo vsako delo plačano. Zakonsko pa se mora volonterska pripravništva popolnoma prepovedati.

Na tem področju smo prav tako izvajali projekt, kjer smo preučili stanje na področju pripravništva, se posvetovali z mladimi ter v maju 2019 pripravili nacionalni posvet, kjer smo skupaj z mladimi odločevalcem predali priporočila za ureditev tega področja.

Zbrana priporočila smo objavili tudi v knjižici: Sindi časti: Pripravništva, kjer smo popisali sistem pripravništva v Sloveniji, s posebnim poudarkom na področju Vzgoje in izobraževanja, Socialnega varstva in Pravosodja. Publikacija vsebuje priporočila za odločevalce, ki jih redno posredujemo pristojnim akterjem. Dostopna je tako na spletu, kot v fizični obliki.

Kot rezultat projekta smo že okrepili zagovorništvo in sodelovanje predvsem s Socialno Zbornico, kjer skupaj naslavljam priporočila na MDDSZ.

2.3. Vajeništvo

Na Sindikatu Mladi plus načeloma podpiramo ponovno uvedbo vajeniškega sistema. Na podlagi praks iz tujine je jasno, da vajeništvo lahko mladim olajša prehod iz izobraževanja na trg dela, saj mladi pridobivajo praktične izkušnje ter se srečajo z delovnim procesom, kar jim koristi tudi po koncu izobraževanja, ob prehodu na trg dela.

Zakon, ki je bil sprejet v letu 2017 sicer predvideva neke prave usmeritve, ki jih na SM+

sprejemamo. Podpiramo člene zakona, ki določajo, da vajeniška nagrada ne vpliva na družinske prejemke vajenca in njegove družine, kot tudi dejstvo, da predlog zakona določa pri katerih delodajalcih se vajeništvo ne sme izvajati. To je pomembno predvsem zato, ker lahko na tak način preprečimo morebitne zlorabe vajeniškega sistema.

Nikakor pa sistem vajeništva ne sme postati sredstvo za nadomeščanje redno zaposlenih ali vajence prikazovati kot poceni delovno silo. Predlog zakona pa je šel v veliki meri predvsem v to smer, saj se vajeništvo kot možna oblika dela razširja tudi na vse ostale brezposelne, prav tako pa predlagani zakon ne zagotavlja zaveze za kasnejše zaposlovanje vajencev. Zaradi tega opozarjamo na možnost, da lahko pride do zlorab, kjer bodo delodajalci nadomeščali redno delovno silo preko vajencev (in kopičili vajeništva), po preteku vajeništva pa bodo te mladi še vseeno prepuščeni sami sebi in trgu dela, kjer se bo delodajalec še naprej posluževanj zastonj ali cenejše delovne sile.

Zavedati se moramo, da nemalo delodajalcev krši obstoječo delovnopravno zakonodajo, zato je potreben učinkovit nadzor nad izvajanjem vajeništva, še posebej, če upoštevamo dejstvo, da bodo v vajeniški sistem v veliki meri vključene mladoletne osebe, ki so ranljiva skupina.

Zdi se nam tudi problematično, da je večina sredstev za izvajanje vajeništva zagotovljenih iz javnih in evropskih sredstev. Tako bodo pristojna ministrstva financirala del stroškov z vajeništvom, delodajalci pa tako ne bodo zagotavljali tistega, kar je njihova osnovna naloga - to je, da za opravljeno delo delavca oz. vajenca plačajo (z vsemi prispevki, ki morajo biti pri plačilu).

Ravno tako je pomembno izpostaviti, da imajo sindikati pravico in dolžnost zastopati pravice vajencev. V skladu s slovensko zakonodajo se lahko sindikalno organizirajo tudi dijaki, študenti in brezposelni. Sindikati v okviru svojega dela zastopamo in ščitimo pravice vseh delavcev in delavk in ne samo tistih, ki so v rednem delovnem razmerju. Ravno zaradi tega podpiramo in vztrajamo pri večji vlogi sindikatov pri nadzoru izvajanja vajeništva.

Na tem področju smo prav tako izvajali projekt, kjer smo preučevali stanje na področju vajeništva, izvedli posvetoavnja z mladimi ter v maju 2019 pripravili nacionalni posvet, kjer smo skupaj z mladimi odločevalcem predali priporočila za ureditev tega področja.

Zbrana priporočila smo objavili tudi v knjižici: Sindi časti: Vajeništvo, kjer smo popisali sistem vajeništva v Sloveniji, rezultate ankete med dijaki ter rezultate posvetovanj ter popisali priporočila za izboljšanje vajeniškega sistema v Sloveniji. Publikacija torej vsebuje priporočila za odločevalce, ki jih redno posredujemo pristojnim akterjem. Dostopna je tako na spletu, kot v fizični obliki.

Prav tako smo na podlagi naših zagovorniških aktivnosti poskrbeli, da bomo vključeni v medresorsko skupino (s predstavniki MIZŠ, delodajalci, ipd), ki skrbi za pregled izvajanja vajeništva.

2.4. Štipendije

Prizadevamo si za povečanje obsega štipendij in za zvišanje zneskov obstoječih štipendij. Prav tako se zavzemamo za štipendije za vse – tako za študente kot dijake, saj smo mnenja, da bi dovolj visoke štipendije imele pozitiven učinek na finančno stabilnost mladih, posredno pa bi se s tem v določeni meri zmanjšale različne kršitve in zlorabe pri študentskem delu.

2.5. Dostojno delo

Pri Sindikatu Mladi plus se zavzemamo za dostojno delo, o čemer se zadnje čase sicer veliko govori, a številne različne definicije in razlage o tem, kaj je dostojno in kaj je prekarno delo, povzročajo zmedo, zato smo se odločili zapisati najbolj osnovno definicijo dostojnega dela.

“Dostojno delo je tista oblika zaposlitve, ki delavcu omogoča ne samo preživetja, ampak dostojno življenje. Pod to spada varnost zaposlitve, redno in dostojno plačilo (pri tem opozarjamo, da minimalna plača ni dostojno plačilo, ker omogoča golo preživetje in nič drugega), socialno varnost, upoštevanje pravic delavca na delovnem mestu in spodbujanje socialnega dialoga (npr. vključevanje v sindikate).”

Držeč se omenjene definicije poskušamo predvsem spodbujati zaposlovanje za polni delovni čas in za nedoločen čas, saj edino taka zaposlitev delavcu res omogoča manj stresno življenje, varno načrtovanje prihodnosti, zadovoljstvo na delovnem mestu in s tem tudi dviga kakovost delovnega procesa pri delodajalcu. S svojim delovanjem želimo opolnomočiti mlade, ki so ob vstopu na trg dela ena najbolj ogroženih skupin, da se poskusijo izogniti prekrnim oblikam dela (podjemna pogodba, delo “na črno”, prisilno odpiranje s.p.-ja ipd.), saj raziskave kažejo, da je pri osebah, ki delajo v negotovih oblikah zaposlitve, večja verjetnost, da se take oblike zaposlitve verižijo oziroma, da jih opravljajo večkrat zaporedoma in težje dobijo varno zaposlitev. Prav tako pa so raziskave pokazale, da so take zaposlitve za delavca precej bolj stresne. Z našim delovanjem na omenjenem področju izvajamo tako preventivne ukrepe kot pomoč tistim, ki so že v negotovih oblikah zaposlitve.

Pri svojem delovanju se sklicujemo na Zakon o delovnih razmerjih (ZDR-1), znotraj katerega je delovno razmerje definirano kot prostovoljna vključitev v organiziran proces delodajalca, ki vključuje naslednje elemente: osebno opravljanje dela, plačilo za delo ter delo po navodilih in pod nadzorom delodajalca. Če so vsi naštetni elementi izpolnjeni, mora delodajalec delavcu dati v podpis pogodbo o zaposlitvi (za nedoločen čas/za določen čas, s polnim/skrajšanim delovnim časom).

Leta 2017 smo bili izjemno aktivni na področju zakonskih sprememb, ki se dotikajo predvsem prekrnih delavk in delavcev ter učinkovitim nadzorom nad kršitvami na trgu dela. Po več kot enoletnih pogajanjih sta 21. oktobra 2017 pričeli veljati novela **Zakona o inšpekciji dela**, ki povečuje pristojnosti inšpektorjev za delo na področju prekrnih oblik opravljanja dela in v primeru neizplačila plač delavcem in novela **Zakona o urejanju trga**

dela, ki prinaša novosti in spremembe predvsem za delavce. Predmet pogajanj je bil tudi Zakon o delovnih razmerjih, vendar glede njegove spremembe socialni partnerji niso dosegli soglasja.

Prav tako smo vključeni v medresorsko skupino pod okriljem MDDSZ, ki bo pripravila strategijo za boj proti prekarnosti, z naslovom: “**Medresorska delovna skupina za načrtovanje in izvedbo ukrepov proti prekarnosti**”, ki je bila ustanovljena junija 2019. Članica te skupine je Tea Jarc.

Vključeni smo bili tudi v procese spreminjanja zakonodaje, ki naj bi urejala **študentsko delo**, predvsem z vidika plačane malice in prevoza za študente. Takratnim predlogom nasprotovali, saj se nam predlagane rešitve niso zdele ustrezne. Spomladi 2019 je vlada predlaga nove predloge, ki bi urejale predvsem višino minimalne urne postavke za študentsko delo. Na Sindikatu Mladi plus smo sprejeli stališče do omenjenega predloga ter ga bomo v bodoče predstavljali odločevalcem.

Tudi v bodoče se bomo zavzemali za spoštovanje trenutne zakonodaje ter tako opozarjali na kršitve, ki se dogajajo. Prav tako bomo nasprotovali spremembam zakonodaje, ki bodo šle v smer zmanjšanja varnosti in stabilnosti delavk in delavcev na trgu dela.

2.6. Mladinska politika

Na Sindikatu Mladi plus se zavzemamo za krepitev in razvoj mladinske politike ter za večje sodelovanje mladih v procesih odločanja.

Zavzemamo se za večjo participacijo mladih v družbi, prepoznavanje pomena mladinskega dela, priznavanje neformalnega izobraževanja, saj vedno poudarjamo, da vsako delo, ki ga opravljamo nam prinese znanja in izkušnje, poleg tega pa zagovarjamo tudi mladinsko participacijo pri oblikovanju politik.

Pozdravljamo in podpiramo tudi sprejetje Nacionalne poklicne kvalifikacije mladinski delavec/delavka, za katero smo si mladi dolgo časa prizadevali in pri pripravi katere smo sodelovali tudi predstavniki SM+, saj verjamemo, da bomo z njeno pomočjo mladi dobili nove možnosti za prepoznavanje pridobljenih kompetenc, za zaposlitev in krepitev kompetenc znotraj mladinskega dela. Aktivno smo se zavzeli za nadaljnji razvoj omenjene NPK, predvsem z vidika podpiranja mladih za pridobivanje NPK.

Prav tako se zavzemamo za zagotavljanje systemske podpore mladinskega sektorja, povečanju sredstev za delovanje organizacij v mladinskem sektorju ter krepitev mladinskega dela. Na tem področju bomo še naprej povezani v koalicijo različnih organizacij, kjer se zavzemamo tako za povečanje integralnih sredstev namenjenih podpiranju mladinskega dela, kot za namenjanje evropskih sredstev (ESS) za krepitev aktivnega državljanstva mladih in mladinskih organizacij.

Redno tudi opozarjamo na pomanjkljivo izvajanje Resolucije o nacionalnem programu za mladino 2013-2022 ter se zavzemamo za večjo resnost in transparentnost pri izvajanju ukrepov.

Na področju delovanja v okviru mladinske politike smo se in se bomo tudi v bodoče smiselno povezovali z drugimi akterji v sektorju. Spremljali smo in bomo delo Sveta vlade RS za mladino ter se vključevali v (vladne) delovne skupine na področjih, kjer je to relevantno.

2.7. Digitalizacija

Z razvojem novih tehnologij se lahko spreminja tudi trg dela ter razmerja na njem. Ne nasprotujemo tehnološkemu razvoju, a menimo, da je treba digitalizacijo uporabiti kot orodje za izboljšanje delovnih pogojev in življenja delavcev ter nasloviti njene potencialne prednosti, ki se lahko kažejo v skrajševanju delovnega časa za enako oziroma celo višjo plačo, ustvarjanju novih delovnih mest znotraj zelene ekonomije in podobno.

Opozarjamo pa, da lahko digitalizacija deluje tudi v nasprotni smeri in povzroči ukinjanje delovnih mest ter še večjo prekarizacijo. Eden takšnih primerov je zadnje čase vse bolj aktualni Uber, največje podjetje za posredovanje prevozov na svetu. Njegovemu prihodu v Slovenijo nasprotujemo, saj ga razumemo kot platformo za izkoriščanje delavk in delavcev, ki zavrača vlogo delodajalca in ustvarja dobiček na račun nižanja standardov dela in prekarizacije. Gre za podjetje, znano po t. i. davčni optimizaciji oziroma po izogibanju plačevanju dela davkov in po izogibanju odgovornosti do svojih voznikov.

Tudi v bodoče se bomo še naprej odzivali na aktualne tematike na tem področju ter opozarjali na nevarnosti, ki jih lahko digitalizacija prinese, pri oblikovanju stališč pa nam bo vodilo zavzemanje se za dostojno delo.

2.8. Privatizacija

Boju proti privatizaciji se pridružujemo predvsem zaradi njenega negativnega učinka na spoštovanje delavskih in socialnih pravic, na zaposlenost in s tem življenjski standard prebivalcev. Posledice privatizacije se namreč velikokrat kažejo v slabših delovnih pogojih, porastu prekarnih oblik dela, znižanju plač in povečanju količine dela za posameznika. Problem je v tem, da delavke in delavce pri tovrstnih procesih nimajo besede in, da je lastništvo v rokah maloštevilnih posameznikov, ki lahko z njim upravljajo po svoji volji oziroma po volji kapitala in profita.

Zavzemamo se, da delavke in delavci namesto golega stroška postanejo tisti, ki soodločajo o prihodnosti in tudi sami lastniki podjetij, strojev, prostorov in opreme.

2.9. Minimalna plača

Zavzemamo se za dvig minimalne plače in za izločitev vseh dodatkov iz njenega izračuna, saj se lahko le na tak način zagotovimo dejanska enakopravnost med prejemniki minimalne plače. Zagovarjamo dejstvo, da mora biti minimalna plača absolutna plačna meja, s katero je še mogoče zagotoviti dostojno življenje, zato menimo, da je izločitev vseh dodatkov nujno potreben ukrep za doseg tega standarda.

Na tem področju je bilo z letom 2019 narejen pomemben korak v smeri zvišanja minimalne plače in izboljšanja zakona. Vendar pa je delo na tem področju potrebno nadgrajevati, saj mora minimalna plača vseskozi slediti višini življenjskih stroškov ter zagotavljati dostojno življenje delavk, delavcev in njihovih družin.

2.10. Prostotrgovinski sporazumi

Na Sindikatu Mladi plus nasprotujemo prostotrgovinskim sporazumom, kot so CETA, TTIP in TiSA, kar smo pokazali tudi v preteklosti.

Prostotrgovinski sporazumi namreč posegajo v pravice delavcev in na celotno področje pravne in socialne države ter služijo korporacijam, ne pa ljudem. Obljube o gospodarski rasti in novih delovnih mestih so zavajajoče, posledice pa nepredvidljive. Kritični smo tudi do netransparentnosti pri sprejemanju prostotrgovinskih sporazumov, saj se pogajanja večinoma odvijajo za zaprtimi vrati.

2.11. Pokojninski sistem

Na Sindikatu Mladi plus se zavzemamo za zagotavljanje take višine pokojnin, ki bodo zagotavljale dostojno življenje vsem njenim prejemnikom.

Tako med drugim nasprotujemo podaljševanju upokojitvene starosti in zavarovalne dobe, ukinjanju elementov iz pokojninske zakonodaje, s katerimi si lahko posameznik zniža zakonsko določeno upokojitveno starost in črtanju pravice do predčasnega upokojevanja.

Menimo, da predlogi reform, ki so vsebovani v Beli knjigi o pokojninah slabšajo položaj mladih in povečujejo negotovost ter zmanjšujejo njihovo finančno varnost, ki bi jo v času starosti lahko uživali.

Še naprej bodo spremljali razvoj predlaganih reform ter se nanje odzivali. V letu 2019 je MDDSZ predstavilo nov predlog pokojninske reforme, na katero smo se odzvali tudi na SM+, predvsem pa bomo na tem področju delali tudi v bodoče, saj se bo reforma pripravljala daljše časovno obdobje.

Na tej temi smo aktivni tudi na mednarodni ravni, kjer se je Tea Jarc udeležila mednarodne konference na temo zagotavljanja socialne varnosti vseh ter zagotavljanja dostojnih pokojnin.

2.12. Okolje in zeleno gospodarstvo

Podpiramo koncept zelene ekonomije, saj vidimo zeleno gospodarstvo kot vir novih delovnih mest, pri tem pa poudarjamo pomembnost pristopa pravičnega prehoda. Da bi se izognili izgubam delovnih mest je namreč treba delavkam in delavcem zagotoviti ustrezna dodatna izobraževanja in usposabljanja, ki bi jim omogočila nemoten in lažji prehod na novo zaposlitev. Vse to zahteva vnaprejšnje načrtovanje in investicije v pravičen prehod.

V letu 2019 smo se aktivno pridružili tudi »Podnebnemu štrajku« ter ga javno podprli. S tovrstnimi aktivnostmi bodo nadaljevali tudi v bodoče ter podpirali aktivizem mladih ter njihovo prizadevanje za izboljšanje okoljske politike, ki naj temelji na zagotavljanju podnebne pravičnosti.

Povezali smo se tudi z organizacijo Umanotera ter neformalno skupino "mladi za podnebno pravičnost", s katerimi načrtujemo skupno delavnico. Z Umanotero smo se povezali tudi pri zagovorniških aktivnostih usmerjene k odgovornosti vlade za boljšo skrb za podnebje.

Na tem področju se bomo še naprej povezovali z ostalimi organizacijami in gradili na koaliciji sindikatov in okoljskih organizacij, pri čemer izhajamo iz prepričanja, da je ta ključna za pravično in varno družbo.

Največji dosežek na tem področju smo naredili v septembru 2019, ko smo na Sindikatu Mladi plus pripravili politični dokument na temo Sindikati in podnebne spremembe. Ta dokument smo nato presli an nivo ZSSS, kjer je bil dokument soglasno sprejet na predsedstvu ZSSS. Za sindikate to predstavlja revolucion premik na področju naslavljanja te teme ter podlago za močne zaveze. Dokument je dostopen tu: https://www.zsss.si/wp-content/uploads/2019/09/ZSSS_Sindikati-in-podnebne-spremembe.pdf

Na podlagi jasnih zavez smo se sindikati ZSSS tudi odločili, da podpremo Podnebni štrajk ter prizadevanja Mladih za podnebno pravičnost. Skupaj s Konfederacijo sindikatov javnega sektorja in konfederacijo Pergam, pod vodstvom ZSSS in Mladi plus, smo organizirali novinarsko konferenco, kjer smo predstavili naša stališča.

<https://www.zsss.si/tudi-sindikati-podnebni-strajk-199/>

3. KOMUNICIRANJE IN INFORMIRANJE

3.1. Spletna stran

Od januarja 2017 imamo na Sindikatu Mladi plus novo spletno stran na naslovu www.mladiplus.si (poleg te pa še projektno, za projekt Kažipot do dostojnega dela na naslovu: www.kazipot.si, ki se je sicer končal jeseni 2018, a spletno stran zaradi zahtev financerja (Urada RS za mladino) še naprej ohranjamo, in sicer bolj ali manj nespremenjeno oziroma načeloma brez novih objav) z že vzpostavljeno strukturo

menijev in različnimi vsebinami, tako s tistimi statičnimi, ki so z manjšimi posodobitvami vseskozi enake, kot s tistimi bolj novičarskega, 'hipnega' tipa, ki jih dodajamo glede na to, kaj je kdaj aktualno, skratka z malo drugačnim ritmom oziroma dinamiko. Na spletni strani smo v zadnjih dveh letih redno objavljali aktualne novice, informacije o naših aktivnostih in dogodkih, obenem pa smo se ukvarjali tudi z dodajanjem novih menijev oziroma vsebin ter z dopolnjevanjem že obstoječih. Vse to je šlo v smeri objave čim večjega obsega naših, lastnih vsebin, tudi v obliki različnih nasvetov za naše članice in člane ter sorodnih vsebin. Na spletni strani objavljamo tudi naša stališča o različnih temah in dogodkih, vse v luči tega, da bi našli čim več orodij in poti, kako naše delo čim bolje predstaviti širši javnosti, da bo ta imela še boljši vpogled v to, kar počnemo. Na spletno stran www.mladiplus.si smo v minulih dveh letih med drugim dodali tudi več naših gradiv in brošur v elektronski obliki, vse epizode našega podcasta *Nehvaležni skeptiki*, ki smo ga začeli ustvarjati v okviru že omenjenega projekta Kažipot do dostojnega dela, e-učilnico, spletno orodje *Oceni delodajalca* za ocenjevanje delodajalcev in podobno.

3.2. Družbena omrežja

SM+ je aktiven na Facebooku, kjer ima svoj profil pod imenom Mladi plus, na katerem smo bili aktivni tudi v minulih dveh letih, in sicer okvirno z minimalno eno objavo na (delovni) dan. Na našem Facebook profilu, ki ostaja naš najmočnejši kanal (z več kot 4600 všečki) na družbenih omrežjih, delimo članke, objave z naše spletne strani, YouTube videe, fotografije, stripe, meme itd., skratka vse, kar je vsebinsko združljivo oziroma relevantno za to, kar počnemo oziroma za kar si prizadevamo. Doseg naših objav na Facebooku je zadovoljiv (in ves čas zlagoma raste), zato zaenkrat ni potrebe po zelo korenitem spreminjanju načina dela. Cilj za prihodnost pa nedvomno mora biti, da vzpostavimo nove Facebook tematske rubrike, tudi bolj vizualnega tipa, in razširiti krog ljudi, ki bo pripravljali material za objave ter širše tudi za spletno stran.

SM+ ima solidno razvit Twitter profil pod imenom @MladiPlus z več kot 1100 sledilci, ki smo ga v minulih dveh letih poskušali obuditi s pogostejšimi in zavzetejšimi objavami, kar nam je v določeni meri tudi uspelo.

SM+ ima prav tako solidno razvit Instagram profil, ki smo ga vzpostavili spomladi 2018. Načeloma je namenjen predvsem slikovnim vsebinam, ki služijo informiranju mladih o naših vsebinah in naših dogodkih.

3.3. Novičnik

Novičnik je reden način obveščanja predvsem naših članov in članic o dogajanju na Sindikatu Mladi plus, o naših aktivnostih, akcijah in pozivih ter drugih temah. Pošiljamo ga vsak drugi torek v mesecu ob (približno) pol sedmih zvečer. Z uvedbo t.

i. GDPR-ja (maja 2018) oziroma Splošne uredbe EU o varstvu podatkov, ki določa nova pravila glede varstva osebnih podatkov, se je število naročnikov nekoliko zmanjšalo, saj se je bilo treba na novičnik 'prenaročiti', zato je naš cilj na srednji rok povečanje števila naročnikov, za kar si bomo močno prizadevali.

3.4. Sindi

Sindi je izložbena lutka, ki smo jo na sindikatu kupili že pred časom in nas vsak dan gleda v naši pisarni in je hkrati "maskota" našega Sindikata. Simbolično gre za (izmišljen) lik mlade osebe, prekarke, ki so ji blizu sindikalne, delavske vsebine in s pomočjo katere na različne načine javnosti komuniciramo naše vsebine in stališča. Na primer v obliki nekakšnih vizualnih kolažev, v katerih Sindi nastopa kot mlada oseba s točno določenim problemom, na katerega želimo opozoriti, Sindi pa je tudi 'pokroviteljica' mesečnih dogodkov z naslovom Sindi časti, kar je pač oznaka za neformalna srečanja našega sindikata, ki smo jih intenzivno organizirali predvsem v letu 2017. Sindi nastopa tudi kot junakinja naših animiranih videov, ki so v zadnjih dveh letih nastali v okviru našega projekta Kažipot do dostojnega dela in so vsi dostopni na <https://www.mladiplus.si/video/>.

Do zdaj smo torej objavili štiri videe, v katerih predstavlja glavno grafiko ikona Sindi. (V prihodnje bomo lik Sindi še bolj intenzivno in sistematično uporabljali pri komuniciranju naših vsebin in stališč.

Video

3.5. Tiskovine; publikacije in informacijski materiali

Na Sindikatu Mladi plus ustvarimo vedno več tiskovin in publikacij z našimi izvirnimi vsebinami, materialom in stališči.

- V okviru projekta Kažipot do dostojnega dela smo v minulih dveh letih ustvarili štiri različne brošure v zbirki SINDI SVETUJE.

- V okviru projekta Kažipot do dostojnega dela smo ustvarjali svoj zin ozirom DIY sindikalno revijo z naslovom *V isti juhi*, ki je še vedno dostopna tako na spletu, kot v tiskani obliki, v minulih dveh letih pa smo izdali štiri številke omenjene revije (skupno je bilo številčk šest).
- Prav tako pa smo pred časom izdali zgibanko o Sindikatu Mladi plus z navedenimi razlogi, zakaj postati član oziroma članica našega sindikata, ki vsebuje tudi pristopno izjavo.
- Leta 2018 smo izdali tudi priročnik za vključevanje mladih v sindikate z več prilogami in posebno revijo, ki je izšla ob zaključku projekta Kažipot do dostojnega dela. V okviru omenjenega projekta smo v zadnjih dveh letih izdali tudi brošuri z naslovoma *Kažipot do socialnega dialoga* (katere del je tudi knjižica z naslovom *Kaj lahko izgubim, razen svojih verig?*) in *Ukrepi aktivne politike zaposlovanja za mlade*.

- V septembru 2019 smo izdali dve novi brošuri, eno na temo pripravništev in drugo na temo vajeništva. Oblikovno sledita kolekciji brošur Sindi svetuje.

V prihodnosti bomo na Sindikatu Mladi plus producirali še več tiskovin, publikacij in informacijskih materialov z našimi lastnimi vsebinami. Vse tovrstne materiale bomo še naprej brezplačno delili med mladimi, predvsem na naših dogodkih

3.6. Kampanje

Kampanje so namenjene ozaveščanju različnih ciljnih javnosti o vsebini, ki jo naslavljamo na Sindikatu Mladi plus. Z njihovo pomočjo podpiramo zagovorništvo ter informiramo mlade o različnih temah, delavskih pravicah, zakonodajnih spremembah, položaju mladih in podobno.

Izvajamo različne kampanje:

Buče

Vsi poznamo frazo 'Buče prodajati'. Pomeni, da nam nekdo pripoveduje nekaj, česar mu ne verjamemo, včasih tudi, da nekdo preveč in nenehno govori ... skratka – nekdo nam naklada.

V slovenskem javnem prostoru je 'prodajalcev' buč ogromno. Največkrat med njimi najdemo politike, predvsem ministrice in ministre, včasih tudi novinarje in novinarke ali kake samooklicane vsevedne analitike. Na Sindikatu Mladi plus beležimo izjave, za katere menimo, da so laži ali zavajanja, jih pokomentiramo in zavrnamo z argumenti, prodajalcem buč pa te z največjim veseljem vračamo. Gre za našo večinoma spletno, a tudi občasno terensko kampanjo, sestavljeno iz izjav, komentarjev in duhovitih (obdelanih) fotografij, s katerimi želimo širši javnosti, predvsem pa mladim sporočiti, da prazne in lažne besede niso dovolj. Politikom, novinarjem in vsem ostalim 'prodajalcem buč' pa tako na svoj način sporočamo, da jih poslušamo in – slišimo.

Kampanjo je potekala tudi v minulih dveh letih in skupno smo v tem času objavili 17 buč oziroma tovrstnih zapisov.

Stop kršitvam - Za dostojno delo

Na Sindikatu Mladi plus opažamo pojav vse večjega števila oglasov za delo, v katerih delodajalci ponujajo delo z vsemi elementi delovnega razmerja, a želijo delavca ali delavko najeti prek različnih prekarnih oblik dela. Spomladi 2016 smo se odločili, da se na situacijo odzovemo s kampanjo "Stop kršitvam – ZA dostojno delo!" Namen akcije je bil spremljati oglase za delovna mesta in prijavljati kršitve, zato smo se odločili za izvajanje poostrelega nadzora nad oglasi za delo, ki še vedno poteka. Opozarjamo na številne kršitve, ki jih mladi zasledimo pri že razpisanih oglasih, informiramo in svetujemo.

Oglase, za katere menimo, da spodbujajo kršitev zakonodaje prijavimo na Inšpektorat RS za delo, o tem obvestimo delodajalca, ki ga pozovemo, da naj zaposluje v skladu z zakonodajo ter oglas objavimo na spletu ter (mlade) informiramo o pravicah, ki jih imajo.

S kampanjo bomo nadaljevali ter tudi mlade same še naprej spodbujali, da nam tudi oni posredujejo oglase, ki jih zasledijo. Mlade prav tako izobražujemo, kako lahko sami prepoznajo kršitve in jih tudi sami prijavljajo inšpektoratu.

Od začetka naše akcije smo pregledali več kot 1500 oglasov, podali 117 prijav na Inšpektorat RS za delo, prav tako poslali 117 obvestil podjetjem glede kršitev, prejeli 20 klicev podjetij v pisarno našega sindikata, na to temo opravili delovni sestanek s spletnim posredovalcem oglasov - mojazaposlitev.com, imamo 15 odprtih preiskav na Inšpektoratu RS za delo, dobili obvestilo inšpektorata o opravljenem inšpekcijskem nadzoru, ki se je končal z izdajo globe delodajalcu, prejeli 2 povabili podjetij za ogled njihovih podjetij in delovne klime, podali smo predlog za spremembo delovnopravne zakonodaje (sicer neuspešno), Inšpektorat RS za delo nam je namenil odstavek v letnem poročilu za leto 2016, prav tako v letnem poročilu za leto 2017, v letnem poročilu za leto 2018 pa so nam zgolj namenili mesto v enem izmed grafov poročila, izvedli smo več novinarskih konferenc in časopisnih objav, opravili smo tudi javljanje v večerni Planet danes, preko 120 objav oglasov na facebook strani sindikata - kjer so naše objave dosegle tudi do 140000 ljudi.

Primere v katerih smo ukrepali smo razdelili tudi po sektorjih, in sicer : finance 3, turizem 4, promocije 21, gostinstvo 16, administracija 15, odvetništvo 1, trgovina 13, prevozi 6, start up 1, letalstvo 1, mediji 1, arhitektura 2, grafično oblikovanje 2, fizična dela/proizvodnja 29, pravne storitve 1, država 1.

Položaj mladih

Leta 2018 smo izvedli obsežno raziskavo v dveh delih *Mladi in dostojno delo* o položaju mladih na trgu dela pri nas. Raziskava je vsebovala teoretični del, v okviru katerega smo najprej predstavili osnovne pojme o trgu dela, brezposelnosti, prekarnosti in dostojnem delu. Prav tako smo na tem mestu zbrali več baz podatkov, različno statistiko in ugotovitve iz

različnih, že obstoječih raziskav, ki se ukvarjajo s položajem mladih. Obenem smo podrobneje opisali, kako se je v času krize na področju trga dela spreminjala delovna zakonodaja, kakšni so trendi ter kaj omogoča shema Jamstvo za mlade. Med mladimi zaposlenimi in mladimi brezposelnimi pa smo opravili tudi dve obsežni anketi in v drugem delu raziskave predstavili zbrane ugotovitve.

3.7. Podcast

V okviru projekta Kažipot do dostojnega dela je že februarja 2017 nastal podcast Nehvaležni skeptiki, v katerem smo se ukvarjali s temami, povezanimi z delavskim bojem, vstopom na trg dela, s sindikalizmom, prekariatom in podobno. Razbijali smo mite o mladih in sindikatih ter skeptični do trenutne ureditve družbe in kritični do trenutnega stanja iskali alternative. Glas smo dali mladim, zanimali so nas njihovi pogledi in izkušnje, pogovarjali pa smo se tudi s strokovnjaki. Od februarja 2017 pa do danes je bilo objavljenih 21 epizod (<https://www.mladiplus.si/nehvalezni-skeptiki/>), s podcastom pa torej nadaljujemo tudi po končanem projektu.

Podcast je postal sestavni del aktivnosti SM+, z njim pa informiramo mlade ter širšo publiko o temah, s katerimi se ukvarjamo. S snemanjem in objavljanjem bomo tako nadaljevali tudi v prihodnjih letih.

3.8. Pojavljanje v medijih

Sindikata Mladi plus redno sodeluje z mediji in svoja stališča zagovarjamo v širši javnosti. Prisotnost v medijih smo v zadnjih letih okrepili.

- 2017 (oktober - december)

Omembe, gostovanja na radiu: 1

Časopisni članki: 10

- 2018

Omembe, gostovanja na radiu: 6

Časopisni članki: 40

TV, splet, multimedija: 13

- 2019 (januar - september)

Omembe, gostovanja na radiu: 10

Časopisni članki: 13

TV, splet, multimedija: 8

4. USPOSABLJANJA MLADIH

Že od leta 2011 smo aktivni na področju mladinskega dela in v svojem večletnem delovanju vseskozi delujemo po principu "mladi, z mladimi, za mlade", saj smo hkrati tudi nacionalna mladinska organizacija. Vsebinsko pokrivamo teme, kot so zaposlovanje mladih, delavske in socialne pravice, participacija in socialna vključenost mladih. Poseben poudarek namenjamo tudi zagovorništvu mladih, predvsem na področju delovnopravne zakonodaje, socialnih pravic, zagotavljanju dostojnih, trajnih in varnih zaposlitev ter oblikovanju politik, ki mladim omogočijo razvoj v avtonomne, samostojne osebe.

Svoja znanja, izkušnje in strokovnost delimo tudi prek izobraževanj in usposabljanj mladih, saj verjamemo, da izobraženi in opolnomočeni mladi lahko prevzamejo aktivno vlogo za izboljšanje svojega položaja, kot tudi za izboljšanje položaja mladih na sistemski ravni.

Pri svojih izobraževalnih aktivnostih smo tudi v preteklem obdobju uporabljali metode neformalnega izobraževanja in vključujoč pristop. Izobraževanja vodijo primerno usposobljeni posamezniki, ki se poleg omenjenih tem ukvarjajo z neformalnim izobraževanjem ter delom z mladimi.

Trenutno imamo razvite različne module izobraževanj, ki so:

- **Pogodba o zaposlitvi: Kaj moram vedeti pred podpisom pogodbe o zaposlitvi?**
- **Dostojno delo in prekarno delo: Kaj moram vedeti preden vstopim na trg dela?**
- **Diskriminacija na trgu dela**
- **Sindikalizem in delavsko gibanje**
- **Vstop na trg dela (izobraževanja za srednje šole)**
- **Študentsko delo**
- **Ni statusa, je panika? (delavnica za mlade brezposelne)**

V svoja izobraževanja smo dodali še dve novi delavnici s katerima želimo o pravicah osveščati dijake, študente in mlade brezposelne. Nabor delavnic bomo tudi v naprej širili in jih kot obvezne izbirne vsebine še naprej ponujali šolam. Prav tako bomo delavnice s pomočjo regijskih odborov nudili tudi v različnih krajih po celi Sloveniji. Same teme usposabljanja se bodo prilagajale glede na želje in potrebe mladih.

Usposabljanja predstavljajo krovno krepitev mladih ter zagotavljajo informiranje mladih ter spodbujajo aktivnejše sodelovanje mladih v aktivističnih akcijah SM+. Prav tako prispevajo k ustvarjanju partnerstva z različnimi organizacijami in institucijami, ki se ukvarjajo s podobnimi temami.

V obdobju 2017-2019 smo izvedli 85 delavnic in usposabljanj za mlade po celi Sloveniji in tako usposobili in izobrazili več kot 1660 mladih.

Kot že v preteklem obdobju, bomo tudi v naprej še vedno izvajali različna usposabljanja, ki potekajo v okviru projektov ter preko sodelovanja z različnimi akterji:

- Karierni centri,
- Fakultete,
- Šole (OIV),
- Gostujoča predavanja,
- Regijski odbori,
- Zavod RS za zaposlovanje

Poleg omenjenih želimo vzpostaviti tudi sodelovanje z ostalimi akterji.

Namen usposabljanj bo še naprej izobraževanje mladih na področju pravic, ki jih imajo in spodbujanje, da se zanje tudi borijo.

Usposabljanja se predvsem izvaja s pomočjo pridobljenih projektov, saj že zaradi potnih stroškov predstavljajo velik finančni zalogaj.

4.1. Delovno-motivacijski vikend SM+

Vsako leto organiziramo delovno-motivacijski vikend, ki je namenjen aktivistkam in aktivistom, predvsem pa novim članom in tistim, ki šele postajajo aktivisti. Namenjen je tudi regijskim predstavnikom, članom in koordinatorjem regijskih odborov. Na večdnevem srečanju se jih izobrazi in usposobi za delovanje v SM+, predstavi se jim teme, ki jih naslavljamo ter se jih opolnomoči za prevzemanje aktivnejših vlog v okviru SM+, tako na ravni centrale, kot v regijskih odborih.

Prav tako se pripravi skupni programski načrt za prihodnje obdobje, s časovnico.

Tudi v letu 2019 in 2020 bomo izvedli vsaj en delovno-motivacijski vikend na leto.

4.2. Festival dostojnega dela

Vsako leto organiziramo Festival dostojnega dela, ki poteka pred praznikom dela, 1.in 2.maja. Gre za 2-tedenski festival, ki združuje različne aktivnosti, ki so odprte narave in

namenjene vsem mladim, ne glede na naše članstvo. Poteka po celi Sloveniji, aktivnosti pa so vsako leto različne. Namenjen je izobraževanju, informiranju in usposabljanje mladih ter senzibilizacije širše javnosti o pomenu dostojnega dela.

V letu 2019 je Festival dostojnega dela obsegal naslednje aktivnosti in fokusiran na naslednjo temo:

Festival dostojnega dela 2019: Osem ur dela, osem ur prostega časa in osem ur počitka

»Osem ur dela, osem ur prostega časa in osem ur počitka,« je že leta 1817 zahteval socialni reformator Robert Owen. Dvesto let kasneje smo že zelo blizu temu cilju, a se v zadnjem času kaže, da med tem ciljem in našo družbo nastaja vse večja vrzel, ki jo poznamo pod imenom prekarno delo. Zato smo se pri sindikatu Mladi plus odločile in odločili, da bo letošnji Festival dostojnega dela potekal v duhu zahteve 8/8/8!

Prvega in drugega maja v Sloveniji praznujemo praznik dela. Ob tovrstnih priložnostih je treba vedno znova izpostaviti mlade in naš težak položaj na trgu dela, saj se soočamo z visoko brezposelnostjo in s pravo eksplozijo prekarne oblike zaposlitve, po katerih smo pri nas v samem evropskem vrhu. Zato smo mladi prepogosto prisiljeni sprejeti slabo plačano in negotovo delo, ki ne zagotavlja dostojnega preživetja in nam preprečuje, da bi se postavili na lastne noge. Vsi si zaslužimo delavske pravice in dostojno delo, prvega in drugega maja pa praznovanje našega praznika.

Festival bo potekal v dveh tednih pred največjim delavskim praznikom, od 15. 4. do 2. 5.

- Fotografski natečaj 8/8/8

Začnemo že 15. aprila s fotografskim natečajem, ki bo potekal vse do 30. 4. Pozivamo vse mlade, da nam pošljejo 3 izvirne, zanimive in sporočilne fotografije, ki bodo naslavljale geslo 8 ur dela, 8 ur prostega časa in 8 ur počitka, in da ljudem pokažemo, da si mladi želimo več, kot pa »dom – služba, služba - dom« življenjski stil! Kot vsako leto najboljšim 3 podarimo nagrade!

- Dnevi odprtih vrat

17. in 18. aprila je naša hiša sindikatov (ZSSS) odprla svoja vrata in je na voljo vsem, ki si želijo več informacij o svojih pravicah in možnostih pri zaposlitvi!

Imaš težave s svojim delodajalcem? Ne veš točno, kako se obračunava tvoja plača? Si ravno pred tem, da podpišeš pogodbo o zaposlitvi in potrebuješ dodatno razlago o njeni vsebini? Te zanima, kaj so elementi delovnega razmerja? Si se znašel v začaranem krogu iskanja zaposlitve in ne veš, kako naprej? Oglasi se pri nas, kjer smo ti na voljo za vsa tvoja vprašanja!

Dobrodošli tudi vsi ki nas želite spoznati in se nam pridružiti.

Vsak, ki se je ob obisku pri nas v Sindikat Mladi plus tudi včlanil_a je dobil zraven še darilo: našo lično platneno vrečko ter priročno beležnico.

- Kdo piše naš čas? Študentska gibanja nekoč in danes

Dr. Lev Kreft, upokojeni profesor estetike in filozofije športa na ljubljanski Filozofski fakulteti, nam bo 18. aprila 2019 ob 16:00 v Modri predavalnici Filozofske fakultete

predstavil značilnosti tranzicijskega časa, pri katerih se nam poraja vprašanje od kod odhajamo in kam gremo. Obenem nas bo seznanil s pogledi s treh različnih strani, ki nam skušajo odpreti pogled na omenjeno perspektivo – liberalni pogled Jeremyja Rifkina, konservativni pogled Petra Druckerja in levičarski pogled Immanuela Wallersteina. Debatirali bomo o tem, ali smo mladi dandanes sploh aktivni in kako se lahko aktiviramo za družbene spremembe.

- **Pohod in kresovanje na Rožniku**

Vrhunec Festivala pričakujemo na zadnji aprilski večer, ko bomo prisotni na več kresovanjih po Sloveniji. V Ljubljani se bomo povzpeli na Rožnik, kjer bomo prisotni tudi s svojo stojnico. Pridruži se nam in spoznaj ekipo Sindikata Mladi Plus, seznanj se s svojimi pravicami in se spoznaj z našim delovanjem.

4.3. Poletna šola Sindikata Mladi plus

V letu 2019 bomo organizirali Poletno šolo sindikata Mladi plus, ki bo združila naše aktivistke in aktiviste, nove člane in ostale zainteresirane mlade, ki jih zanimajo teme, ki jih naslavljamo. Poletna šola bo naslavljala predvsem področje prihodnosti dela, spreminjajoče se družbe ter se dotaknila tudi tematik okolja, digitalizacije in položaja mladih v vseh omenjenih procesih.

5. RAZISKOVANJE in PROJEKTI

Dobro poznavanje položaja mladih ter pridobivanje njihovega mnenja je ključno za uspešno naslavljanje njihovih potreb, oblikovanje stališč ter konec koncev tudi politik. S tem namenom na Sindikatu Mladi plus redno preverjamo stanje in položaj mladih, kar počnemo preko različnih anket, vprašalnikov in posvetovanj.

Do sedaj smo na Mladi plus izvedli ankete: o volonterskih pripravništvih, o mladih ženskah na trgu dela, o mladih brezposelnih, socialnem položaju mladih, o socialnem dialogu, o dostojnem delu.

Na podlagi anket bolje poznamo položaj mladih in njegove poglede in potrebe, kar nam omogoča, da resnično poznamo področje, ki ga naslavljamo. Rezultati naših anket dosežejo veliko število ljudi, tudi zaradi velikega interesa medijev, zato predstavljajo enega najbolj pomembnih načinov javnega komuniciranja za Sindikat Mladi plus. Zaradi tega bo tudi v prihodnje poudarek na področju anket priprava in izvedba kakovostnih in reprezentativnih anket.

Ankete so lahko tudi uporabljene za informiranje na terenu, ko se anketira mlade - na primer pred Zavodom RS za zaposlovanje. S tem, ko se jim postavlja vprašanja o pravicah, se jih tudi informira o tej temi ter o sindikatu.

V Sloveniji je raziskovanje položaja mladih na izjemno slabem nivoju in primanjkuje podatkov, kar velikokrat vpliva tudi na to, da se ne izvaja zadostnega pritiska na vlade ter se ne oblikuje primernih ukrepov (saj enostavno ni pravih podatkov o potrebah in položaju mladih). Na podlagi pridobljenih rezultatov bomo še naprej oblikovali kampanje, stališča ter razvijali zagovorništvo za izboljšanje položaja mladih.

Področja raziskovanja bomo opredelili glede na želje in potrebe, aktualno politično dogajanja in pereče teme.

5.1. Projekti

Projektno delo predstavlja velik del delovanja SM+, ne zgolj samo zato, ker zagotavlja finančne vire, temveč tudi zato, ker smo lahko zaradi projektne dela aktualni, fleksibilni in se odzivamo na trenutne potrebe- tako naše ciljne skupine, kot naših aktivist in aktivistov in njihovih interesov.

Projekti predstavljajo način za uresničitev idej in pobud mladih ter na »tailor-made« oblikovanje aktivnosti, s katerimi krepimo cilje in vizijo Sindikata Mladi plus in odgovarjamo na aktualne potrebe mladih.

Kažipot do dostojnega dela

Kažipot do dostojnega dela je projekt s katerim smo uspešno kandidirali na javnem razpisu »Spodbujanje aktivnega državljanstva mladih za večjo zaposljivost 2016-2018,« ki ga je razpisalo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport in ki je delno financiran iz Evropskega socialnega sklada.

Projekt smo v prejšnjem letu končali, njegovo produkti pa še vedno pozitivno nadgrajujejo delo SM+.

Več o projektu na: kazipot.mladiplus.si.

Opolnomočenje mladih za dostojno delo

Projekt Opolnomočenje mladih za dostojno delo je naslavljal trenutne izzive mladih na trgu dela. Pri tem se je osredotočal tako na mlade, ki so brezposelni, na mlade, ki delajo v negotovih, nastalih, v prekarnih oblikah dela in tudi na mlade, ki so že zaposleni. Preko partnerstva različnih organizacij, ki naslavlja te teme sta bila v projektu vzpostavljena prostor in priložnost za deljenje znanj, vezanih na te teme, praks ter pristopov pri delu z mladimi. Vzpostavili smo tudi nove modele naslavljanja mladih ter te teme približali širši skupini, z namenom, da se mlade opolnomoči na prehodu iz izobraževanja na trg dela.

Cilj projekta je bil opolnomočenje mladih za uspešnejši prehod na trg dela ter za poznavanje pravic, ki jih imajo kot brezposelni, ko opravljajo različne oblike dela ter v času zaposlitve. V projektu smo predvsem primerjali položaj mladih v dveh državah- v Sloveniji in Španiji- kjer so posledice brezposelnosti in prekarnosti mladih precej izrazite, ter te teme naslovili v povezavi z evropsko dimenzijo ter politikami, ki se oblikujejo na evropski ravni.

S projektom smo podrobneje raziskali položaj mladih na prehodu iz izobraževanja na trg dela ter izzive, s katerimi se srečujejo mladi v času brezposelnosti, prekarnosti ter tudi, ko so zaposleni. Preverjali smo, kako dobro mladi poznajo ta področja, različne oblike dela, pravice, ki jih imajo, akterje, ki jim lahko pri tem pomagajo ter načine, kako se lahko povežejo, organizirajo ter ukrepe, ki so jim pri tem na voljo. Poznavanje področja mladine in tematik, ki jih je projekt naslavljal so zbrane v raziskavi.

Na podlagi te raziskave smo naredili izobraževalni modul za opolnomočenje mladih, ki smo ga izvedli na nacionalnem seminarju za opolnomočenje mladih oz. mladinskih delavcev za naslavljanje tega področja in informacijsko kampanjo, ki je mlade ozaveščala o teh temah in pravicah.

Rezultate projekta, ugotovitve in ostale produkte smo predstavili tudi odločevalcem in ostalim akterjem, ki so aktivni na tem področju, tako na nacionalnih ravneh, prek seminarjev, kot na mednarodni ravni z mednarodno konferenco. S tem se je tudi vzpostavila vez med mladimi in drugimi akterji na teh področjih.

Glavna ciljna publika so bili mladi (brezposelni, prekarni delavci in tudi zaposleni) ter drugi akterji iz tega področja (odločevalci, Zavod za zaposlovanje, druge organizacije mladinskega sektorja, sindikati, itd...), ki naslavlja te teme na nacionalni ali evropski ravni.

S projektom smo želeli senzibilizirati širšo javnost o tematiki in pomenu dostojnega dela, tako na nacionalnih ravneh, kot na mednarodni ter vzpodbuditi ukrepanje in oblikovanje politik, ki bodo šle v smer zagotavljanje dostojnega dela.

Prek vzpostavljenega partnerstva med organizacijami v projektu in izmenjave praks, pristopov s področja dela z mladimi in oblikovanja novih metod, razvoja novega izobraževalnega modula in izvedbe treninga pa smo krepili tudi mladinsko delo.

Trajanje: 1. 10. 2017 - 31. 5. 2019

Partnerja na projektu sta dva, in sicer španski sindikat UGT - Juventud in pa belgijski Out of the box- international.

Raziskava, ki je naslata v okviru projekta je dostopna tu: <https://www.mladiplus.si/zgodbe/dostojno-delo/>

Poročilo iz zaključne konference v Evropskem parlamentu v Bruslju pa tu: <https://www.mladiplus.si/2019/04/19/porocilo-iz-bruslja/>

5.1.1. SPRINT projekt: Creation of a quality European framework for student internships with the support of standardization

Izobraževanje igra ključno vlogo pri vključevanju mladih na trg dela, pri čemer je pomembno tudi zagotavljanje in omogočanje pripravništva oz. praks. Pripravništva so bistvenega pomena za premostitev vrzeli v znanosti in pridobivanju praktičnih kompetenc med izobraževanjem in svetom dela. Vendar pa na področju pripravništva primanjkuje standardov za nadzor kakovosti pripravništva. To lahko pripravnike postavlja v slabši položaj, zelo ovira mobilnost pripravnikov in postavlja številne druge izzive, zato je potrebno postaviti enotno normo oz. kazalnike kakovosti pripravništva na evropski ravni, ki pa še ne obstajajo. Partnerji tega projektne konzorcija bomo tako oblikovali standardno in samoocenjevalno orodje, ki bo opredeljevalo kakovostno prakso in učne rezultate, ki jih dosegajo mladi, dodiplomski in podiplomski študentje. Ta standard bo veljaven za celotno Evropo ob upoštevanju nacionalnih praks in s tem prispeval k usklajevanju evropskega področja znanja in spretnosti ter kvalifikacije. Poseben poudarek bo na mednarodnih študentih, ki opravljajo pripravništva ter preučevanju posebnih priložnosti in groženj za njihovo mobilnost.

Trajanje: 1. 9. 2017 - 31. 8. 2020

Prijavitelj: UNIVERSITE MONTPELLIER III PAUL VALERY (Francija)

Partnerji:

- Sindikat Mladi plus (Slovenija)
- InternsGoPro ASBL- social enterprise (Belgija)
- AFNOR- ASSOCIATION FRANCAISE DE NORMALISATION (Francija)
- UNISER SOC. COOP. ONLUS- social co-operative (Italija)
- European Association of Institutions in Higher Education- the European Association of Institutions in Higher Education (Belgija)
- The Adecco Group- workforce provider (Švica)

5.1.2. Kakovostni okvir vajeništva in pripravništva- posvetovanje z mladimi (Eramus +, KA3)

Na Sindikatu Mladi plus se že več let aktivno posvečamo področju vajeništva in pripravništva v Sloveniji.

Vseskozi smo sodelovali pri oblikovanju in sprejemanju Zakona o vajeništvu (ZVaj), ki je bil sprejet konec leta 2017. Zavzemali smo se predvsem za kakovostno vajeništvo, varne in dostojne delovne pogoje za vajence in vajenke ter z dostojno plačilo za njihovo delo. Opozarjali smo, da vajencev in vajenk ne smemo imeti za poceni delovno silo, temveč jim mora omenjena praktična učna izkušnja predvsem pomagati pri nabiranju kompetenc ter jih pripraviti vstop na trg dela.

Tudi pripravništva so že več let aktualna tema Sindikata Mladi plus. Potem, ko smo konec leta 2014 uspešno zagovarjali prepoved neplačanih (volonterskih) pripravništva, je vlada sprejela sklep o ukinitvi volonterskih pripravništva. Vseskozi opozarjamo, da morajo odgovorni zagotoviti plačana in kakovostna pripravništva z dovolj razpisanimi mesti, da se mladi lahko vključijo na trg dela.

Naše dolgoletno delovanje na omenjenih področjih nas je spodbudilo, da začeto delo nadaljujemo, zato smo pripravili projekt, v okviru katerega se bomo z mladimi posvetovali o omenjenih tematikah ter skupaj z njimi oblikovali priporočila za izboljšanje položaja.

Znotraj projekta smo naslovili področje pripravništva in vajeništva v izobraževalnih programih v Sloveniji, saj gre za neurejeni ter pomanjkljivo regulirani področji. Namen projekta je bil prispevati h kakovostnim delovnim izkušnjam mladih, in sicer ko ti zaključijo izobraževalne programe ter vstopijo na trg dela. V projekt je Sindikat Mladi plus skozi različne aktivnosti vključil mlade, dijake in študente. S tem smo mladim v procesu urejanja področij pripravništev in vajeništev omogočili aktivno participacijo. Prav tako so mladi imeli možnost podati svoje izkušnje, jih izmenjati s sovrstniki in političnimi odločevalci ter izraziti svoje mnenje o tem, kakšno vajeništvo in pripravništvo mladi v resnici potrebujejo. Aktivnosti so vsebovale tudi posvetovanja, v okviru katerih bodo mladi razmišljali o svojih pravicah, o pogojih dela, ki so za njih sprejemljivi, o lastni fleksibilnosti, zaposljivosti in podobno.

Nujnost ureditve področij pripravništva in vajeništva je izrednega pomena, saj bi s tem mladim omogočili, da se na trg dela vključijo bolj opolnomočeni, obenem pa bi bili deležni učinkovitega prehoda iz izobraževalnega sistema na trg dela. Trenutno pa je stanje na trgu dela v Sloveniji najmanj ugodno prav za mlade, predvsem za tiste, ki brez uradnih delovnih izkušenj iščejo prvo zaposlitev. S pomočjo urejenega sistema pripravništva in vajeništva bi mladim omogočili poklicno socializacijo in lažji prehod na trg dela, saj se mladi danes soočajo z oteženim doseganjem avtonomije in prehodom v odraslo življenje. Mladost se podaljšuje, saj se mladi izobražujejo vedno dlje in podaljšujejo čas študija, vse kasneje pa dobijo svojo prvo redno in varno zaposlitev, se osamosvojijo od staršev in si ustvarijo lastno družino.

Sindikat Mladi Plus aktivno sodeluje pri oblikovanju sheme Jamstva za mlade in je dobro seznanjen s položajem mladih na trgu dela. Eden izmed ključnih problemov pri tem je prav neurejeno pripravništvo in pomanjkanje informacij o sistemu vajeništva.

Večkrat se namreč znajdemo v situaciji, ko se mladi na nas obrnejo po pomoč in si želijo dodatnih informacij v zvezi s področjem pripravništva in vajeništva, saj sta namreč v določenih strokah oziroma poklicih obvezna in predstavljata pogoj za pristop k strokovnemu izpitu ali pogoj za izpolnitev vseh šolskih obveznosti. Pri pripravništvih mladi šele z opravljenim strokovnim izpitom lahko postanejo strokovni delavci in delavke ter opravljajo delo za katerega so se izobraževali.

Učinek našega projekta bo viden v sistemski rešitvi težav na področju pripravništva in vajeništva, opolnomočenju mladih in povezovanju mladih z odločevalci. S tem bodo mladi imeli možnost vplivati na spremembe pravne praznine, ki je prisotna v regulativi vajeništva in pripravništva na prostoru Republike Slovenije. Sindikat Mladi plus je v okviru Zveze svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS) sodeloval tudi pri sami pripravi novega Zakona o vajeništvu (ZVAj), s tem pa smo že pridobili globlji vpogled v sam sistem vajeništva ter večje razumevanje potreb in interesov različnih deležnikov (ministrstva, predstavnikov delodajalcev in delodajalcev samih).

Cilj raziskovanja področja pripravništva in vajeništva v okviru našega projekta je bil, da želimo slišati glas mladih o tem, kakšnega pripravništva in vajeništva si želijo, obenem pa smo želeli spodbuditi tudi odločevalce k ureditvi omenjenih področij, saj bo le tako zagotovljena dostojna delovna izkušnja za mlade. S tem namenom smo mlade vključili v demokratična posvetovanja o za njih zelo relevantni

temi. Tako smo krepili aktivno državljsko mladih, njihovo aktivno participacijo v družbi, kompetence za oblikovanje stališč in dialog z odločevalci.

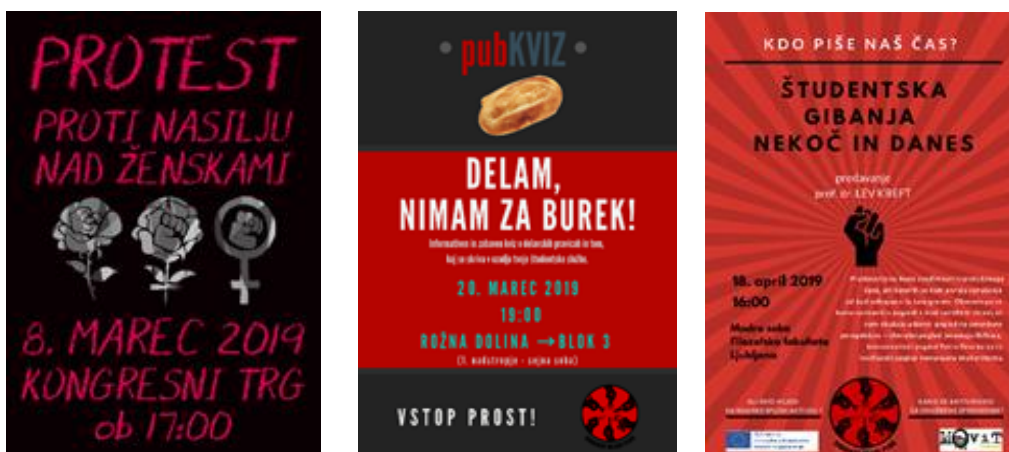
Projekt je vseboval posvetovanja z mladimi vajenkami in vajenci iz cele Slovenije ter s študenti in študentkami, ki jih po študiju čaka pripravništvo. Na podlagi teh manjših posvetovanj, ki smo jih izvajali v šolah in na fakultetah, smo zbrali različne predloge mladih. Na koncu smo organizirali še nacionalni posvet, na katerem so mladi oblikovali ukrepe ter jih prek dialoga predstavili odločevalcem – tako političnim odločevalcem, kot predstavnikom gospodarstva in sindikatom.

Zbrane predloge mladih smo oblikovali v brošuri s priporočili, ki so tudi po končanem projektu v pomoč mladim in Sindikatu Mladi plus pri razširjanju rezultatov projekta in zagovorništvu. Celoten sklop aktivnosti, katerih cilj je bil učinkovito izboljšati področje vajeništva in pripravništva je sledeč: posvetovanja z mladimi (tako z vajenci kot s pripravniki), zbiranje informacij, mnenj, izkušenj mladih ter posredovanje vseh zbranih informacij na nacionalnem posvetu, širjenje rezultatov ter zagovorništvo. Odločevalcem smo tako predstavili glas in mnenje mladih ter podali predloge za spremembe.

Projekt je potekal od 30. 9. 2018 do 30. 7. 2019. V projekt smo vključili več kot 100 dijakov in vajencev, ter več kot 150 študentov tistih študijskih programov, ki po zaključku izobrazbe za samostojno delo predvidevajo še strokovni izpit. Skupaj z mladimi smo oblikovali 11 priporočil za izboljšanje vajeniškega sistema in 15 priporočil za izboljšanje pripravniškega sistema.

5.1.3. Opolnomočeni mladi: Junaki delavskega razreda (Evropska solidarnostna enota)

V okviru projekta smo organizirali 4. dogodke, 3. nas pa še čakajo. Teme so različne od brezposelnosti mladih, študentskega in prekarnege dela, dostojnega dela, do diskriminacije na trgu dela, zelenih delovnih mest, vključenosti mladih v procese odločanja, vprašali pa se bomo tudi pomenu davkov za socialno državo ter o tem, kako bo videti prihodnost dela.

1. Diskriminacija na trgu dela – Proti nasilju nad ženskami

Na prvem dogodku smo se vprašali, zakaj so ženske v družbi še vedno v ne enakem položaju in pogosto žrtve diskriminacije vseh vrst? Ozrli smo se tudi na problematiko nasilja nad ženskami, ki se dotika tako fizičnega, psihičnega kot tudi ekonomskega nasilja ter posledično tudi nasilja na delovnem mestu. V sodelovanju z organizacijo Iskra smo organizirali protest Proti nasilju nad ženskami, ki je potekal 8. marca 2019 ob 17:00 na Kongresnem trgu.

2. Dostojno in prekarno delo – Delam, nimam za burek

Delam, nimam za burek je bil naslov informativno-zabavnega dogodka **o delavskih pravicah oziroma o tem, kaj je v ozadju tvoje študentske službe**. Na interaktiven način, s pomočjo kviza, smo zainteresirani izvedeli, kakšne pravice imajo pri študentskem delu študentke in študenti in kam se lahko obrnejo v primeru kršitev. Pub kviz je bil organiziran 20. marca 2019 ob 19:00 v študentskem naselju Rožna dolina, v sejni sobi v 1. nadstropju, v Bloku 3 v Ljubljani.

3. Aktivacija mladih: zgodovina protestov – Kdo piše naš čas? Študentska gibanja nekoč in danes

Dr. Lev Kreft, upokojeni profesor estetike in filozofije športa na ljubljanski Filozofski fakulteti, nam je na predavanju z naslovom Kdo piše naš čas? Študentska gibanja nekoč in danes 18. aprila 2019 ob 16:00, v Modri predavalnici Filozofske fakultete, predstavil značilnosti tranzicijskega časa, pri katerih so se nam porajala vprašanja od kod odhajamo in kam gremo. Obenem nas je seznanil s pogledi s treh različnih strani, ki nam skušajo odpreti pogled na omenjeno perspektivo – liberalni pogled Jeremija Rifkina, konservativni pogled Petra Druckerja in levičarski pogled Immanuela Wallersteina. Debatirali smo o tem, ali smo mladi dandanes sploh aktivni in kako se lahko aktiviramo za družbene spremembe.

4. Kaj vse moram vedeti preden podpišem pogodbo o zaposlitvi?

Na delavnici, ki je potekala 15. maja ob 18:00, na Dalmatinovi 4, smo predstavili kaj je pogodba o zaposlitvi, katere elemente vsebuje, katere so osnovne delavske in socialne pravice, ki nam pripadajo z njenim podpisom, katere so obveznosti delodajalcev in kaj storiti ko zaznamo kršitve-teh, katere so prekarne oblike dela in njihova primerjava s pogodbo o zaposlitvi. Namen delavnice je bil ozavestiti dijake, študente in mlade brezposelne, na kaj naj bodo pozorni pri podpisu pogodbe in kakšne pravice imajo po podpisu.

**ISČET
ZAPOSLITEV?**

**TE ZANIMA, NA KAJ MORAJŠ BITI POZOREN
PRI POGODBI O ZAPOSLITVI?**

Pridi na odgovore na delavnico Sindikata Mladi plus!

15. maj, 18:00

**DALMATINOVA 4
6. nadstropje**

www.mladiplus.si

5. Delo in okolje –Okolje in mladi: Komu zvoni?

"Danes vsi uporabljamo (pametne) mobilne telefone, ki so nam na voljo po dostopnih cenah. Pa se zavedamo, kakšna je njihova prava cena? Kakšne so posledice izdelave za življenje delavk in delavcev, kako proizvodnja vpliva na okolje in kaj se zgodi z našimi priljubljenimi napravami, ko jih prenehamo uporabljati?"

V torek 24. septembra ob 18:00 sta nam gosta iz Eritreje in Sirije, na delavnici, Komu zvoni? Življenje in smrt mobilnega telefona, predstavila ekonomske, družbene in okoljske posledice proizvodnje mobilnih telefonov, v kakšnih delovnih pogojih delajo delavci in delavke ter kakšne delavske pravice imajo pri tem. Vprašali pa smo se tudi, kakšne probleme prinaša neustrezna reciklaža in kako je s problemom odpadkov v potrošniški družbi.

6. Prihodnost dela, digitalizacija, platforma ekonomija

Ob svetovnem dnevu dostojnega dela, to je 7.10.2019, Sindikat Mladi plus v sodelovanju z Kinotrip/Kinodvor. Mestni Kino. pripravlja prav posebno projekcijo filma Ne bom več luzerka. Ogledu filma sledi pogovor z režiserko filma Uršo Menart in Teo Jarc, predsednico Sindikata Mladi plus.

Ker nikoli ni prezgodaj, da poznaš svoje pravice in možnosti v svetu dela!

7. Davki, socialna država, univerzalni temeljni dohodek

Zakaj je treba plačevati davke, kdo jih plačuje in koliko ter kakšna je naša korist od davkov, ki jih plačujemo?

Projekt poteka od 1.1.2019 do 31.12.2019.

5.1.4. Mreža mladinskih delavcev (K2)

Na Sindikatu Mladi plus smo se povezali z Mrežo mama ter skupaj prijavili projekt z naslovom "Mreža mladinskih delavcev", ki je bil sprejet in podprt s strani nacionalne agencije Movit (ključni ukrep KA2- Strateška partnerstva).

Nameni projekta so:

- (1) mladinskemu delu ponuditi temelje, torej teoretične opredelitve, ki temeljijo na znanosti in raziskavah in so nujno osnovno znanje vsakega strokovnjaka, ki tako ali drugače dela z ljudmi;
- (2) pripraviti knjižnico vse kakovostne literature, ki nastaja v okviru razvoja mladinskega dela in na osnovi potreb mladinskih delavcev,
- (3) bodočim mladinskim delavcem kot tudi že delujočim mladinskim delavcem ponuditi program usposabljanja, ki bo vse vsebine iz prvega namena predstavil tudi v okviru različnih sklopov predavanj, ki nudijo ne samo osnovno znanje, temveč tudi specializirano znanje in priložnosti za nadaljnja razmišljanja; ter
- (4) razviti dodatni strokovni dokument, ki ga slovenski mladinski sektor potrebuje že lep čas.

Razvili bomo kolektivno pogodbo za mladinski sektor.

Ugotavljamo namreč, da večino novih mladinskih delavcev nastaja iz ali aktivne skupine mladih, ki so sodelovali na različnih projektih mladinskih centrov ali pa vsaj v Sloveniji preko ukrepov aktivne politike zaposlovanja. Ti mladinski delavci, pa tudi precej izkušenih mladinskih delavcev, ki v mladinskem sektorju deluje že vrsto let, so mladinsko delo razvili preko svojega lastnega občutka in nekaj metodologije, ki so jo sproti pobrali na različnih projektih in treningih. Vse kompetence, ki so jih razvili v teh letih so nastale sproti, najverjetneje nenačrtovano in z učenjem določenih »trikov«. Mladinsko delo v državah vseh treh partnerjev nima razvitega izobraževalnega programa, kjer bi poleg odgovorov - kako izvesti neko aktivnost za mlade -, mladinski delavci pridobili tudi odgovore na - zakaj izvesti določeno aktivnost za mlade -.

Nikjer ni zbrane obsežne literature, ki bi pojasnjevala ozadja in specifične ciljne skupine, strokovne psihološke in pedagoške razlage učenja, motivacije, odklonilnega vedenja in podobno.

Celotno mladinsko znanje sloni več ali manj na lastnih izkušnjah in na občutkih, kar pa mladinsko delo ne postavlja ob bok prepoznanih strok, s katerimi si mladinsko delo želi biti sogovornik. Ne samo, da delavci, ki delujejo v mladinskem sektorju absolutno niso dovolj ali ustrezno usposobljeni za delo z mladimi, mladinski sektor zato tudi nima primerne

znanstvene osnove in podpore in s tem bistveno manjšo vrednost ter pomembnost pri političnih odločitvah. Tovrstnih usposabljanj tudi ni na voljo. Obstajajo določena usposabljanja, ki jih izvajajo nacionalne agencije ali pa Salto Youth, vendar so na voljo za manjše število izbranih mladinskih delavcev, ki bodo svoje znanje nadgrajevali, medtem kot osnovna šola za mladinske delavce še vedno ne obstaja. Organizacije prav tako nimajo časa in virov, da bi same pripravljale eno osebo na vse, kar bi ta morala znati, zato se nam zdi smiselno, da mrežne organizacije kot so organizacije tega partnerstva pripravijo celovito osnovno šolo ter specializacijo za mladinske delavce celotne države.

Vsi partnerji bomo na projektu sodelovali z ekipo med 3 do 5 strokovnjakov, ki bodo tako ali drugače prispevali v program. Eni bodo raziskovali in pripravljali vsebine, drugi pa bodo te vsebine umeščali v program usposabljanja. Poleg tega načrtujemo sodelovanje z vsaj 18 mladinskih delavcev iz vseh treh držav, ki bodo udeleženci pilotnega usposabljanja in bodo podali odzive in predloge na pripravljen program.

Poleg pilotnega programa usposabljanja in zbornika, bomo za slovenski mladinski sektor pripravili osnutek kolektivne pogodbe za zaposlene v mladinskem sektorju. Vsi trije partnerji bomo pripravili tudi tri multiplikativne dogodke z namenom predstaviti projekt in rezultate projekta izven našega osnovnega partnerstva.

Pričakujemo, da bodo mladinski delavci, ki bodo sodelovali na pilotnem usposabljanju kot tudi na usposabljanjih po projektu pridobili nova znanja in iztočnice za refleksijo lastnega odnosa do mladinskega dela, refleksijo do načina dela organizacije iz katere prihajajo in pa celotnega mladinskega sektorja.

Prav tako si želimo, da v glavah udeležencev prižgemo kakšna nova vprašanja, pomisleke ali da jim ponudimo AHA-momente, ter da tudi sami začnejo bolj kritično (to mislimo v dobrem smislu) razmišljati o svoji vlogi ter mladinskem delu nasploh. Pričakujemo, da bo projekt razvil bolj izobražene in osveščene mladinske delavce/udeležence, s kritičnimi mnenji in dobrimi novimi idejami za razvoj kakovostnega mladinskega dela, ki ne bo usmerjeno izključno v projektno učenje ali zaposljivost mladih, temveč bodo mlade obravnavali celostno.

V projektu sodelujejo Mladinska mreža MaMa (Slovenija), Sindikat Mladi Plus (Slovenija), Mreža KEKS (Švedska) in Mreža Mladih Hrvatske.

Trajanje projekta:

Začetek: 01-09-2019

Zaključek: 31-08-2021

6. UPRAVLJANJE SINDIKATA MLADI PLUS

6.1. Kadri

Na Sindikatu Mladi plus se bomo tudi v bodoče zavzemali za krepitev kadrov ter za zaposlovanje strokovnih kadrov v organizaciji.

Aktivistke in aktivisti bodo v skladu z zmožnostmi organizacije za svoje delo prejeli honorarje.

Redno upravljanje Sindikata izvajajo aktivistke in aktivisti, ki so aktivni na SM+. Aktivistke in aktivisti centrale se srečujemo na rednih tedenskih sestankih, ki načeloma potekajo ob sredah popoldne, v Ljubljani, na sedežu organizacije. Na vsakem sestanku se poroča o preteklih aktivnostih, sprejemajo se usmeritve za bodoče aktivnosti in se razdeli naloge med posamezniki. Na vsakem sestanku se piše zapisnik, ki se ga pošlje vsem članom ekipe oz. po potrebi tudi širše. Odločitve se načeloma sprejema s soglasjem.

Tudi v bodoče se bomo posluževali istega načina vodenja sestankov. Aktivistke in aktivisti, ki se sestanka ne morejo udeležiti, bodo poročilo o svojem delu poslali vnaprej ter tako informirali ostale. Sestanke bo vsak teden vodila druga oseba.

Način izvedbe, termine in vodenje sestankov na regionalni ravni določa vsak regijski odbor posebej. Zapisnike sestankov regijskih odborov koordinatorka ali koordinator posreduje osebi, zadolženi za komunikacijo z odbori.

Vsakodnevno poteka tudi redna komunikacija preko elektronske pošte.

Sekretar_ka Sindikata Mladi plus

Sekretarka oz. sekretar Sindikata Mladi plus bo še naprej zakoniti zastopnik organizacije ter vodil finančno poslovanje organizacije ter izvajal ostale naloge v skladu s statutom Sindikata Mladi plus.

6.2. Finance

Cilj Sindikata Mladi plus je, da je finančno stabilen ter preko razpršenosti vira financiranja ostaja neodvisen. Finančno upravljanje bo potekalo transparentno.

6.2.1. Članarine

Članarine bodo tudi v bodoče ostale simbolične narave, pri čemer pa te ne omogočajo zadostnega financiranja SM+ . Vseeno pa se bomo tudi v bodoče trudili, da vsi člani redno plačujejo članarino, jih k temu spodbujali, jih opominjali ter vodili informacijske akcije, ki

opozarjajo na pomen plačevanja članarine, saj to pomembno vpliva tudi na verjetnost njihovega članstva in plačevanja članarine kasneje, v drugih sindikatih.

6.2.2. URSM - Sofinanciranje mladinskega dela

Tudi v bodoče se bomo prijavi na razpis Urada RS za mladino, ki sofinancira mladinsko delo in mladinske programe. V preteklem obdobju smo dobili tudi status nacionalne mladinske organizacije, kar nam je omogočalo pridobivanje višjih finančnih sredstev.

6.2.3. Lokalni viri financiranja

Tudi v bodoče se bomo prijavi na razpis Mestne občine Ljubljana za sofinanciranje mladinskega dela v Ljubljani. Prav tako bodo spodbujali vse regijske odbore, da se prijavljajo na lokalne razpise, ki lahko financirajo njihove projektne ideje ali program mladinskega dela. Centrala SM+ bo nudila pomoč regijskim odborom pri pripravi razpisov.

6.2.4. Drugi viri financiranja

V preteklosti smo pridobili kar nekaj projektov, ki so financirali naše aktivnosti, največ preko programa Erasmus + (Mladi v akciji). Tudi v bodoče bomo raziskovali možnosti za prijavo različnih projektov na omenjeni program, predvsem pa bomo projekte pripravljali skupaj z regijskimi odbori ter projekte geografsko razpršili.

Prav tako bodo izvajali tudi akcijo, ki spodbuja k darovanju 0,5 odstotka dohodnine.

Vseskozi bomo spremljali možnosti financiranja in spodbujanja projektov, tako na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni, z namenom pridobivanja finančnih sredstev za implementacijo naših aktivnosti.

7. SODELOVANJE IN POVEZOVANJE

7.1. ZSSS

Delujemo znotraj Svobodnega sindikata Slovenije (SSS), ki je eden izmed članov Zveze svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS).

Tudi v bodoče bomo krepili odnos in sodelovanje s SSS ter ostalimi panožnimi sindikati, prav tako pa z ZSSS kot celoto. Zavzemali se bomo za jasno in korektno komunikacijo med strukturami.

Na Sindikatu Mladi plus ter v ZSSS pa že dlje časa potekajo razprave o potencialni osamosvojitvi Sindikata Mladi plus (izpod SSS) in pridobitvi polnega članstva v ZSSS. To bi

Sindikatu Mladi plus prineslo večjo veljavnost, možnost glasovalne pravice na predsedstvu ZSSS ter s tem večjo možnost sodelovanja pri procesih odločanja znotraj ZSSS. Sindikat Mladi plus bi se s tem povzdignil na raven drugih panožnih sindikatov ter imel primerljivo vlogo kot npr. Sindikat upokoencev Slovenije (SUS), ki podobno kot Sindikat Mladi plus združuje člane glede na njihovo starost in položaj ter ne glede na dejavnost.

Aktivistke in aktivisti Sindikata Mladi plus so o omenjeni tematiki opravili več razprav ter se skupinsko odločili, da podpirajo idejo o samostojnosti. Za status samostojnega člana sindikata znotraj ZSSS se morajo izpeljati tudi postopki na ravni ZSSS ter sprejem Sindikata Mladi plus znotraj ZSSS. V primeru, da se ta ideja realizira, bi se moral spremeniti tudi status ZSSS, da bo odgovarjal bodočemu realnemu stanju.

Z našo krovno strukturo in ostalimi sindikati se bomo povezovali predvsem na področju zagovorništva, kampanj ter naslavljanja skupnih tem. Prav tako se bomo zavzemali za tesnejše sodelovanje mladih pri oblikovanju in implementiranju aktivnosti ZSSS ter za povečanje participacije mladih pri procesih odločanja ZSSS.

Povezovali se bomo tudi na področju projektov, spodbujanja včlanjevanja v sindikat ter pri promoviranju sindikalizma ter njegovih vrednot.

Prav tako smo v vmesnem času postali člani predsedstva ZSSS (kot opazovalci), tako, da smo še bolj vpeti v oblikovanje sindikalnih stališč in politik. S tem bomo še bolj aktivno nadaljevali tudi v bodoče.

Konkretne aktivnosti v katere smo vključeni v okviru ZSSS:

- Izobraževanje sindikatov, kako vključevati mlade v sindikate. Za te potrebe smo pripravili tudi priročnik.
- Sodelovanje v Odboru za mlade, ki združuje mlade zaposlene delavke in delavce
- Sodelovanje pri pripravi strategije za boj proti prekarnosti
- Delovanje v delovni skupini za članstvo
- Sodelovanje pri pripravi sindikalne revije Delavska enotnost

7.1.1. Sodelovanje s sindikati dejavnosti znotraj ZSSS - Sindikat delavcev prometa in zvez

V letu 2018 smo na SM+ dobili povabilo Sindikata delavcev prometa in zvez (SDPZ), ki nas je prosil za pomoč pri izvedbi njihove terenske akcije promocije sindikata SDPZ na terenu, v sklopu informiranja in ozaveščanja potencialnih članov v cestnotovornem prometu. V SM+ so prepoznali sposobnosti dela na terenu, zato so aktivisti SM+ prevzeli akcijo informiranja in v sklopu akcije, ki je trajala meseca avgusta 2018, desetkrat obiskali najbolj oblegana avtocestna počivališča (počivališče Lom in Ravne na Primorski avtocesti, mejni prehod Obrežje, počivališče Starine pri Novem mestu, počivališče Lopata in Zima pri Celju, počivališče Barje pri Ljubljani, Počivališče Voklo in Karavanke na Gorenjski avtocesti), kjer vozniki tovornih vozil opravljajo svoje počitke oziroma parkirajo tovorna vozila. Ker je bil to čas največje poletne vročine, so voznikom tovornjakov, delili hladne vode in promocijski material SDPZ, ter jih seznanjali z aktivnostmi sindikata, ugodnostmi članstva in jih vabili k

včlanitvi. Med vozniki se je opravljala anketa o stanju poklica voznika, kjer so sogovorniki opisali njihov položaj, ki je zaradi pomanjkanja kolektivne pogodbe za cestno tovorni promet izredno slaba in neurejena. NA podlagi opravljenih razgovorov in anket so nastala obširna poročila o delu, na podlagi katerih je SDPZ v septembru 2018 naredil tiskovno konferenco, kjer je medije seznanil z stanjem na terenu. Aktivisti so bili presenečeni nad odzivom, saj so sogovorniki pokazali izredno voljo do pogovora, bili so hvaležni, da se sindikat pojavlja na terenu in kaže zainteresiranost za težave njihovih (potencialnih) članov in skuša njihov položaj kar se da izboljšati.

7.1.2. Sodelovanje s sindikati dejavnosti znotraj ZSSS - Sindikat komunale, varovanja in poslovanja z nepremičninami Slovenije

Sindikat komunale, varovanja in poslovanja z nepremičninami Slovenije (SKVNS) in Zbornica komunalnega gospodarstva sta s 1. septembrom zaradi neposluha vlade začela zbirati podpise za spremembo zakona, ki delavcem komunale omejuje nekatera izplačila. Delavci zaposleni v podjetjih, ki so v lasti oziroma pretežni lasti države ali občine so upravičeni do povračila zneska za prehrano v višini 4,61 EUR, delavci zaposleni v podjetjih, ki so v zasebni lasti pa so upravičeni do povračila zneska za prehrano v višini 6,12 EUR. Gre za delavce, katerih fizični napor je zagotovo potrebno upoštevati pri odmeri višine povračila stroška za prehrano, poleg tega pa je tu še dejstvo, da gre za delavce, ki pretežno svoje delo opravljajo po terenu, 365 dni v letu in v vsakršnih vremenskih pogojih.

Na Sindikatu Mladi plus smo podprli njihovo akcijo ter na stojnicah pred upravnimi enotami v času med 2. in 15. septembrom 2019 pomagali pri zbiranju podpisov.

7.2. ETUC

ZSSS je članica ETUC - Evropske konfederacije sindikatov. Znotraj ETUC deluje tudi mladinska sekcija ETUC Youth Committee, kamor je ZSSS imenovala člana SM+. Predstavnik v mladinskem odboru ETUC je bil do septembra 2018 Želimir Stanič. Po tem ga je v odboru zamenjala Tea Jarc, ki je trenutna članica odbora.

Tudi v bodoče se bomo aktivno vključevali v sindikalno delovanje na mednarodni ravni, tako znotraj ETUC, ETUC Youth Committee ter preko sodelovanja z ETUI (European trade union Institute).

Mednarodno sodelovanje predstavlja možnosti za povezovanje sindikatov, izmenjavo dobrih praks ter prenos znanja. Prav tako združuje sindikate za doseganje širših, mednarodnih ciljev ter v naslavljanju vsebin na mednarodni ravni.

Prednosti vidimo predvsem v možnosti za izobraževanja ter srečanja z drugimi sindikati ter v dostopu do gradiv oz. raziskav, ki izboljšujejo našo usposobljenost. Ravno tako pa to predstavlja vpogled in možnost sooblikovanja politik na evropski ravni

2.10.2018 – 4.10.2018 – **ETUC konferenca -Tea Jarc**
5.11.2018 – **ETUC trening – standardizacija -Tea Jarc**
7.11.2018 – 08.11.2018 - **ETUC sestanek –Tea Jarc**
22.11.2018 – 25.11.2018 – **ETUC-GA YFJ – Tea Jarc**
17.12.2018 – **Youth Committiee - Tea Jarc**
28.01.2019 - 1.02.2019 - **ETUC - Youth training week -Tea Jarc**
1.04.2019 - 5.04.2019 –**Turino, European Youth Academy on the future work, Sabina Leben**
20.05.2019 – 24.05.2019 – **Dunaj , ETUC Congres, Sanja**
23.9.2019 - 25.9.2019 - **Zagreb, ETUC SociAll High-level Conference "Trade unions for social protection for all", Tea Jarc**

7.3. Regionalni sindikalni svet Solidarnost

Regionalni sindikalni svet Solidarnost (RSS Solidarnost) je bil ustanovljen v Ljubljani leta 2011 in predstavlja svobodno združenje sindikatov za sodelovanje in informiranje ter izmenjavo primerov dobrih praks z namenom naslavljanja problematik na področju trga dela in širše, ki temelji na njihovi neodvisnosti in enakosti.

Glavni cilj RSS Solidarnost je izboljšanje ekonomskega in socialnega statusa delavcev in delavk v regiji, katerih interes je predstavljen s strani sindikalnih central iz vseh šestih držav nekdanje Jugoslavije (Slovenija, Hrvaška, Srbija, Črna Gora, Bosna in Hercegovina in Makedonija).

RSS Solidarnost se redno sestaja dvakrat na leto v državi oz. pri sindikalni centrali, ki v danem trenutku predseduje Solidarnosti. Srečanja se vsakokrat izvedejo tako za funkcionarje sindikalnih central kot tudi za mlade sindikaliste. Poleg rednih srečanj pa so oblikovane številne delovne skupine, ki se sestajajo po potrebi (informiranje, varnost in zdravje pri delu, delo z mladimi ipd.).

Eden izmed programov, ki ga organizira RSS Solidarnost so tudi letne akademije mladih, ki se odvijajo v poletnih mesecih, kjer imajo mladi sindikalisti iz sindikalnih central možnost skupnega srečanja, izmenjevanja znanj in izkušenj, mreženja na seminarjih s ciljem ohraniti medsebojne odnose vseh članic. V letu 2018 je bila letna akademija mladih v Neumu, Bosna in Hercegovina, skupna tema seminarja je bila Digitalizacija in prihodnost dela. V letu 2019 pa se je letna akademija mladih odvila v Črni Gori, v Igalu, kjer so bile predstavljene teme Socialni dialog, zaposlovanje in socialno podjetništvo, izobraževanje in migracije mladih.

Tudi v bodoče se bomo aktivno vključevali v sindikalno delovanje na regionalni ravni, saj vidimo to kot veliko prednost za izobraževanja ter srečanja z drugimi sindikati iz regije.

7.4. Sodelovanje z drugimi organizacijami in iniciativami

Že v preteklosti smo se povezovali tudi z drugimi organizacijami in iniciativami, ki naslavljajo skupne teme ter s katerimi delimo podobna stališča.

Na področju mladinskega dela in mladinskega sektorja se povezujemo predvsem z mladinskimi organizacijami in organizacijami za mlade (Mladinska mreža MaMa, Pekarna Magdalenske mreže, Študentska Iskra, Škuc, posamezni mladinski centri, itd.) ter s strukturami, ki delujejo na področju razvoja mladinskega dela (npr. Zavod MOVIT). Sodelujemo pri našem stalnem delu in kampanjah, skrbimo za prisotnost na dogodkih, ki se tičejo različnih tem, ki jih posamezne organizacije naslavljamo, ter skupaj delamo na projektih. V prihodnosti bomo razvijali vsa ta področja sodelovanja.

Prav tako se povezujemo z različnimi družbenimi in okoljskimi organizacijami (Umanotera, Greenpeace, Mladi za podnebno pravičnost ipd), predvsem pri vprašanjih vizije družbe, okoljskih tematik ter pri vprašanjih prostotrgovinskih sporazumov, digitalizacije, in podobno. Predvsem s tovrstnim sodelovanjem želimo izpostaviti, da tematika dela ni izolirana od ostalih družbenih tem, ter da ima lahko naslavljanje prepoznanih problematik učinek na spremembe v družbi le s tem, ko delujemo enotno ter množično.

V zadnjih dveh letih smo okrepili sodelovanje predvsem s študentsko organizacijo Iskra, Študentsko organizacijo Slovenije, Mladinskim svetom Slovenije, Mladinsko mrežo mama, t in nekaterimi drugimi organizacijami, npr. S področja okoljevarstva, kot so Umanotera in Mladi za podnebno pravičnost.

Z njimi sodelujemo predvsem na temah, ki so nam skupne, pri projektne delu, pri akcijah ozaveščanja in zagovorništva ter na strokovnem področju.

Še posebej smo se povezali z Umanotero in Mladimi za podnebno pravičnost, s katerimi smo v septembru 2019 izvedli skupinsko izobraževalno delavnico ter sodelovali na Podnebnem Štrajku.

Tudi v bodoče se bomo povezovali z ostalimi organizacijami, kjer bo to smiselno (predvsem v smislu enakih vrednost in ciljev, kar se tiče družbenih sprememb) ter gradili partnerstva, ki bodo krepila naša stališča ter omogočala lažje doseganje naših zelenih ciljev.

8. PREGLED AKTIVNOSTI

8.1. Seznam mednarodnih dogodkov, ki smo se jih udeležili predstavniki SM+:

2017

6.11.2017, ??, srečanje partnerjev projekta SPRINT

13.12.2017 ??? srečanje partnerjev projekta SPRINT

2018

1.3.2018 – 2.3.2018 Ljubljana, srečanje partnerjev projekta SPRINT

31.5.2018 – 3.6.2018 –Strasbourg: zaposlovanje mladih – TEA

10.6.2018 – 12.6.2018 – Madrid –Tea, Anja

3.7.2018 – 4.7.2018 – Paris, srečanje partnerjev projekta SPRINT

20.9. 2018 – 21.9.2018 –Bruselj -Gregor

8.11.2018 – 9.11.2018 Bruselj, srečanje partnerjev projekta SPRINT

9.11.2018 – CEN workshop

2019

23.01.2019 –Pariz, srečanje partnerjev projekta SPRINT- Tea, Zala

28.03.2019 – Bruselj, Social partners working group "Young people in Europe: how to reduce the number of NEETs? - Tea

1.4.2019- 5.4.2019- European Academy on the Future of Work- ITC ILO, torino- Sabina, sara Kosirnik

9.04.2019 - 10.04.2019 - Bruselj, sestanek - K2-projekt- Tea, Ines

7.05.2019 - SPRINT CWA meeting

10.6.2019 – 15.6.2019 Ženeva, Mednarodna konferenca dela (ILO)- Tanja J.

3.07.2019 – 04.07.2019 Pariz, sestanek partnerjev projekta Sprint- Tea

24.7.2019-27.7.2019 Solidarnost - Youth Academy, Črna Gora: Tanja J., Tanja K., Tea

12.9.2019 - 14.9.2019 - UIL Italy- Tea

23.9.2019- 25.9.2019- ETUC knferenca na temo dostojnih pokojnin in socialne varnsoti za vse, Zagreb - Tea

8.2. Aktivnosti v Sloveniji:

2017

5.10.2017 Ljubljana, Alternativno brucovanje,

12.10.2017 Ljubljana, Sindi časti – spoznavni večer
26.10.2017 Ljubljana, Posvet Progresivni sporazumi o prosti trgovini: kako ugrabiti državo?
2.11.2017 Maribor, Združimo se!
10.11.2017 Ljubljana, dan odprtih vrat Ocenimo delodajalce!
20.11.2017 Ljubljana, Usposabljanje za srednje šole, SIC Ljubljana
27.11.2017 Ljubljana, Usposabljanje za srednje šole, SIC Ljubljana
29.11.2017 Ljubljana, SIndi časti filmski večer
30.11.2017 Jesenice, Kam z mladimi na Jesenicah?
6.12.2017 Ljubljana, Filmski večer SocioKluba: Tutta la vita davanti
12.12.2017 Ljubljana, Protest prekarcev pred MDDSZ
19.12.2017 Ljubljana, Usposabljanje za srednje šole, SVSGUGL
20.12.2017 Ljubljana, Sindi časti – novoletno druženje
21.12.2017 Ljubljana, Usposabljanje za srednje šole, SVSGUGL

2018

12.1.2018 14.1.2018 – Gornji Grad, delovno- motivacijski vikend
16.1.2018 Ajdovščina, usposabljanje za srednje šole, SŠ Ajdovščina
18.1.2018 Ljubljana, delavnica Erasmus+: Mladi v akciji
23.01.2018 – 25.1.2018 Velenje, Potujoča šola sindikalizma
23.1.2018 Celje, Usposabljanje za srednje šole, EŠ Celje
24.1.2018 Ljubljana, Posvet Sindi se posvetuje
29.01.2018 – 31.1.2018 – Velenje, Potujoča šola sindikalizma
30.1.2018 Ravne na Koroškem, Usposabljanje za srednje šole, SŠ Ravne na Koroškem
1.2.2018 Zagorje, Usposabljanje za srednje šole, SŠ Zagorje
5.2.2018 – 6.2.2018, Velenje, Potujoča šola sindikalizma
6.2.2018 – 10.2.2018, ETUI-ETUC training – Tea Jarc
13.2.2018 Ljubljana, Predlog Zakona o javnih prevozi v cestnem prometu ali kdo in zakaj vozi Ministrstvo za infrastrukturo?, novinarska konferenca
13.2.2018 – 15.2.2018 Slovenj Gradec, Potujoča šola sindikalizma

13.2.2018 **Brežice, Usposabljanje za srednje šole, ETRŠ Brežice**

19.2.2018 – 21.2.2018 **Slovenj Gradec, Potujoča šola sindikalizma**

21.2.2019 **Jesenice, Sindi časti**

26.2.2018 – 27.2.2018 **Slovenj Gradec, Potujoča šola sindikalizma**

08.03.2018 – **Ljubljana, Protest ob Dnevu žena**

13.3.2018 – 15.3.2018 – **Postojna, Potujoča šola sindikalizma**

19.3.2018 – 21.3.2018 - **Postojna, Potujoča šola sindikalizma**

22.3.2018 – **Trbovlje, Usposabljanje za srednje šole, SŠ Trbovlje**

26.3.2018-27.3.2018 **Postojna, Potujoča šola sindikalizma**

26.3.2019 **Maribor, Združimo se!**

27.3.2019 **Krško, Usposabljanje za srednje šole, SŠ Krško**

30.3.2018 **Jesenice, okrogla miza Negotovost Dela in Zaposlitve: Naša nova normalnost**

6.4.2018 **Postojna, Usposabljanje za srednje šole, SC Postojna**

11.4.2018 – 13.4.2018 **Trbovlje, Potujoča šola sindikalizma**

13.4.2018 **Cerknica, Delavnica Dostojno in prekarno delo**

16.4.2019 – 30.4.2019 **Ljubljana, Festival dostojnega dela**

17.4.2018 – 19.4. **Trbovlje, Potujoča šola sindikalizma**

23.4.2018 – 24.4.2018 **Trbovlje, Potujoča šola sindikalizma**

24.4.2018 **Ljubljana, Status samoobremenjenega, okrogla miza**

25.4.2018 **Ljubljana, okrogla miza Za revne in delavce prijazen promet**

26.4.2018 **Ljubljana, Stop kršitvam!, novinarska konferenca**

26.4.2018 **Murska Sobota, Festival Delu Čast in oblast 2018 , okrogla miza na temo UTD**

30. 4. 2018 – 1.5.2018 **Ljubljana, 1. maj - praznik dela?**

3.5.2018 **Ljubljana, Status quo na trgu dela (zakonodajna forumska predstava)**

15.5.2018 **Radenci, Usposabljanje za srednje šole, SGTŠ Radenci**

15.5.2018 **Radenci, Delavnica Vstop ma trg dela**

17.5.2018 **Ptuj, Delavnica Dostojno in prekarno delo**

17.5.2018 **Ptuj, Predstavitev Sindikata Mladi plus**

22.5.2018 **Maribor, predstavitev izsledkov raziskave Mladi in dostojno delo 2018**

25.5.2018 **Ljubljana, Status quo na trgu dela (zakonodajna forumska predstava)**

31.5.2018 **Ljubljana, demonstracije Proti politiki sovraštva!**

3.6.2018 **Zagorje, Status quo na trgu dela (zakonodajna forumska predstava)**

8.6.2018 **Murska Sobota, kviz Working Class Hero**

20.6.2018 – 22.6.2018 **Bistrica ob Sotli, Potujoča šola sindikalizma**

21.6.2018 **Maribor, Usposabljanje za srednje šole, Andragoški zavod Maribor**

21.6.2018 - **Ljubljana, Forum Solidarnost in skupni boji – ker ne živimo enoznačnih življenj**

26.6.2018 – 29.6.2018 **Bistrica ob Sotli, Potujoča šola sindikalizma**

27.6.2018 – 29.6.2018 **Nova gorica, Potujoča šola sindikalizma**

2.7.2018 – 4.7.2018 **Ljubljana, poletna šola Socioklub-a**

3.7.2018 – 6.7.2018 **Nova gorica, Potujoča šola sindikalizma**

9.7.2018 **Nova gorica, Potujoča šola sindikalizma**

1.8.2018 **Ajdovščina, kviz**

23.8.2018 **Kranj, Kviz Working Class hero! Ker ne jamramo, ampak rešujemo!- Interaktivna delavnica in posvetovanje z namenom identifikacije potreb mladih v lokalnem okolju**

29.8.2018 **Koper, Informiranje in izobraževanje mladih o pravicah na trgu dela in širitev regijskega delovanja na prireditvi »Oživela ulica 2018«**

10.9.2018 **Ljubljana, Konferenca Mladim dostojno delo**

13.9.2018 **Ljubljana, Konferenca Mladim Prihodnost**

24.9.2018 **Ljubljana, delavnica ESE znak kakovosti**

28.9.2018 **Cerkno, kviz Le vkup, le vkup, mladi (in) prekarci!**

5.10.2018 – 7.10.2018 **Bohinj, delovni vikend**

09.10.2018 **Ljubljana, zajtrk s predstavitvijo spletne platforme Youth Wiki**

11.10.2018 **Ljubljana, Izobraževanje o delavskih in socialnih pravicah**

15.10.2018 **Ljubljana, Izobraževanje o participaciji mladih v sindikatih in družbi**

18.10.2018 **Brežice, Usposabljanje za srednje šole, ETRŠ Brežice**

19.10.2018 **Murska Sobota, kviz Working Class Hero**

24.10.2018 **Ljubljana, Status quo na trgu dela, novinarska konferenca**

24.10.2018 Ljubljana, Izobraževanje o prepovedi diskriminacije na trgu dela
26.10.2018 Cerknica, kviz Working Class Hero
14.11.2018 Kranj, kviz Working Class Hero
23.11.2018 Gornja Radgona, kviz Working Class Hero
5.12.2018 Ljubljana, protest za višje plače in pokojnine

2019

15.1.2019 - Ljubljana , posvet s predsedniki in sekretarji sindikalne dejavnosti razširjen z območnimi sekretarji
22.1.2019 Ljubljana, delavnica Pogodba o zaposlitvi, SVSGUGL
23.1.2019 Ljubljana, posvet z vajenci, SGGOŠ Ljubljana
24.1.2019 Ljubljana, delavnica Pogodba o zaposlitvi, SVSGUGL
28.1.2019 Ljubljana, delavnica Pogodba o zaposlitvi, SVSGUGL
27.02.2019 Ljubljana, Javna tribuna z mladimi »ZAKAJ MLADI NA EVROPSKE VOLITVE?
8.3.2019 Ljubljana, shod proti nasilju nad ženskami
15.3.2019 Ljubljana, Delavski boj v arhitekturi : nov pravilnik ne bo zaščitil študentov, novinarska konferenca
15.3.2019 Ljubljana, podnebni shod z Mladimi za podnebno pravičnost
18.3.2019 Murska Sobota, Delavnica Pogodba o zaposlitvi - Gimnazija in srednja šola Murska sobota
18.3.2019 Ljubljana, Kviz Delam, nimam za burek
22.3.2019 Ljubljana, delavnica Pogodba o zaposlitvi za DEOS
26.3.2019 Ljubljana, Posvet o kakovostnem pripravništvu na FF
2.04.2019 Ljubljana, Informativni dan programov Erasmus+: Mladi v akciji in Evropska solidarnostna enota
9.4.2019 Ljubljana, Posvet o kakovostnem pripravništvu na FSD
15.4.2019 – Maribor, Posvet o pripravništvih
15.4.2019 -29.4.2019 Ljubljana, Festival dostojnega dela
18.04.2019 Ljubljana. Kdo piše naš čas? Študentska gibanja nekoč in danes

23.04.2019 Ljubljana, Posvet na MIZŠ - razpis za spodbujanje aktivnega državljanstva mladih za večjo zaposlenost 2019 – 2021

7.5.2019 Murska Sobota, delavnica Pogodba o zaposlitvi

15.5.2019 Ljubljana, delavnica Kaj moram vedeti preden podpišem pogodbo o zaposlitvi?

25.5.2019 Murska Sobota, pub kviz

28.05.2019 Maribor, delavnica Pogodba o zaposlitvi, PUM Maribor

29.05.2019 Ljubljana, Nacionalna konferenca o odpravi prekarnosti

3.6.2019 - 4.6.2019 Ljubljana, Nacionalni posvet o vajeništvu in pripravništvu

10.6.2019 Ljubljana, Posvet Prikaz sistema študentskega dela in njegov vpliv na mlade in razvoj njihovih kompetenc, na podjetja in na proračun

12.6.2019 Ljubljana, Okrogla miza Multidisciplinarna Analiza Prekarnega dela – pravni, ekonomski, socialni in zdravstveno varstveni

9.8.2019 Ljubljana, novinarska konferenca ob Dnevu mladih

12.8.2019 Ljubljana, sprejem na MIZŠ ob dnevu mladih

17.9.2019 -Ljubljana, delavnica Kaj moram vedeti preden podpišem pogodbo o zaposlitvi?

18.9.2019 Ljubljana, delavnica Kaj moram vedeti preden podpišem pogodbo o zaposlitvi?

23.9.2019 Maribor, delavnica Ni statusa, je panika!

24.9.2019 Ljubljana, delavnica Komu zvoni? Življenje in smrt mobilnega telefona

27.9.2019 Ljubljana, podnebni shod z Mladimi za podnebno pravičnost